

LUNDS
UNIVERSITET

”Det känns som att alla älskar att hata Malmö”

- En rättsociologisk studie om mediebilderna av Malmö

Av: Dalila Sirbubalo & Emma Liddle

LUNDS UNIVERSITET
Rättsociologiska institutionen

Kandidatuppsats (RÄSK02)
Vårtermin 2018

Handledare: Karl Dahlstrand

Examinator: Isabel Schoultz

Abstract

The Swedish city of Malmö has a problem with crime, which is shown in official statistics. However, the crime rates in other comparable Swedish cities are very similar. Despite this fact Malmö is depicted as a more dangerous city by the media, and this image of Malmö has been internalised by many. This study aims, using a qualitative method, to look into whether employees at the municipality of Malmö experience that this media representation of the city affects the work they do and what consequences this brings. To explore this we have carried out four interviews with five municipal employees that work with crime prevention and safety issues. The results show that they do experience that media influences their work, both on a day to day basis and in the long term, and they give us concrete examples of this. The results from the interviews are then analysed through Stanley Cohen's theory of moral panic. In addition we analyse the theory of moral panic through a norm perspective. The purpose of our analysis is to explain how and why this perceived influence occurs and what the consequences could be. The study concludes, apart from the fact that media is seen as influencing the municipalities legal practice, that this image of Malmö that exists could have both positive and negative consequences. It complicates their work, but could also be seen as a form of crime prevention when the legal sanctions fail to function.

Nyckelord: *brottsprevention, Malmö, mediepåverkan, rättslig praktik, trygghet*

Uppsatsen omfattar 15 892 ord.

Innehållsförteckning

Abstract	2
1. Inledning	5
2. Syfte, frågeställning och rättssociologisk relevans.....	6
2.1 Syfte och frågeställning	6
2.2 Rättssociologisk relevans.....	6
3. Bakgrund.....	8
3.1 Medias makt och inflytande	8
3.2 Faktorer som påverkar media	8
3.3 Begrepp	9
3.3.1 "det farliga Malmö"	9
3.3.2 Media.....	9
3.3.3 Diskurs	10
4. Tidigare forskning	10
4.1 Tidigare forskning om medias samhällspåverkan	10
4.2 Tidigare forskning om medias påverkan på rättslig praktik	11
5. Teori.....	11
5.1 Socialkonstruktivistiskt perspektiv	11
5.2 Moralpanik	12
5.3 Normer	13
6. Metod	14
6.1 Intervju	14
6.1.1 Kodning.....	15
6.2 Metoddiskussion	15
6.2.1 Intervjuavgränsning och urval	15
6.2.2 Etiska överväganden.....	17
6.2.3 Forskarens roll	17
6.2.4 Validitet	18
6.2.5 Reliabilitet.....	18
7. Resultat.....	18
7.1 Synen på mediebilden av Malmö	19
7.2 Uppkomsten av mediebilden av Malmö	20
7.3 Jämförelse med andra städer.....	21
7.4 Attityder om media	23

7.5 Medierapporteringens samhällskonsekvenser	24
7.6 Medierapporteringens påverkan på politiken	26
7.7 Medierapporteringens konsekvenser för stadskontorets arbete	27
7.7.1 Medierapporteringens konsekvenser för tjänstemännens dagliga arbete.....	27
7.7.2 Medierapporteringens konsekvenser för långsiktigt arbete.....	29
8. Analys	32
8.1 Analys av resultat med hjälp av teorin om moralpanik.....	32
8.1.1 Analys av moralpaniken genom ett normperspektiv	37
9. Slutsatser	39
10. Avslutande diskussion	41
11. Källförteckning.....	43
11.1 Böcker.....	43
11.2 Vetenskapliga artiklar.....	43
11.3 Rapporter	44
11.4 Internetkällor.....	44
12. Bilagor.....	46
12.1 Bilaga 1: Intervjuguide.....	46
12.2 Bilaga 2: Brottförebyggande rådets statistik.....	46

1. Inledning

Malmö är en stad som har problem med brottslighet, vilket officiell statistik visar. Enligt Brottsförebyggande rådets statistikdatabas (*se bilaga 2*) anmäldes det 4725 våldsbrott i staden under år 2017. Av dessa var 100 fall försök till mord eller dråp, 3343 misshandlar, 207 våldtäkter och 766 rån. Dessa brott är av allvarlig karaktär och kan därför tänkas väcka oro och rädsla hos medborgare, inte bara i Malmö utan även i resten av Sverige. Det är därmed förståeligt att Malmö allmänt uppfattas som en farlig stad. Sett till jämförbara svenska städer utmärker sig Malmö däremot inte. I Stockholm anmäldes under samma tidsperiod 14 538 våldsbrott, medan det i Göteborg anmäldes 7114 fall. Den stora skillnaden i totalt antal anmälningar kan bero på att dessa städer har en större befolkningsmängd än Malmö vilket gör att antalet våldsbrott per 100 000 invånare ger en mer korrekt bild. I Malmö anmäldes det under 2017 1426 våldsbrott per 100 000 invånare. I Stockholm uppgick siffran till 1542 medan det i Göteborg anmäldes 1270 (*se bilaga 2*). Även här kan det ses att Malmö inte är utmärkande och att de anmälda våldsbrotten i städerna ligger på relativt jämna nivåer. Brottsförebyggande rådets statistik visar dessutom att antalet anmälda brott i Malmö har minskat sedan 2009 och var under 2017 nere på den lägsta nivån sedan mätningarna påbörjades (Malmö stad, 2018). Samtidigt visar en undersökning från Polisregion Syd att oron för att utsättas för brott ökat bland malmöborna (Polismyndigheten, 2017). Dock kan denna ökning ses i Sverige generellt då Brottsförebyggande rådets nationella trygghetsundersökning, *NTU*, för 2017 visar att nästan en tredjedel av befolkningen oroar sig i stor utsträckning över brottsligheten i samhället. Sedan 2014 har oron år för år ökat stadigt och låg 2017 på den högsta uppmätta nivån sedan 2006 (Brottsförebyggande rådet, 2018 s. 112).

Trots att Malmö statistiskt sett inte utmärker sig har brottsligheten i staden fått stor uppmärksamhet i media. Det rapporteras frekvent om gängaktivitet, skjutningar och otrygghet bland invånarna. Bilbomber, granater och sprängningar har tagit över nyhetsartiklarna om staden. Det har byggts upp en mediebild av Malmö som Sveriges farligaste stad. Många forskare (*se exempelvis* Sotirovic, 2001; Krause, 2014; Boda & Szabó, 2011; Mathiesen, 2001) har tidigare studerat medias påverkan på otrygghet och rättslig praktik där det ofta har framkommit att media har en signifikant påverkan på dessa. På grund av diskrepansen mellan den mediebild av "det farliga Malmö" som finns och officiell statistik finner vi det intressant att undersöka om mediebildens upplevs ha en påverkan på stadskontorets brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete i staden. Vi är medvetna om att "farligt" är ett mångfacetterat begrepp som kan tolkas på olika sätt. Vår definition är relationen mellan faktisk brottslighet och upplevd problematik. Malmö upplevs och beskrivs ofta i media som farligare än exempelvis Stockholm och Göteborg trots att statistiken inte talar för detta. Viktigt att poängtera är att vi inte

nödvändigtvis menar att mediebilden är felaktig utan endast fokuserar på om och hur den upplevs påverka.

Vårt fokus ligger som sagt på hur brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete av tjänstemännen upplevs påverkas av media. För att undersöka området har vi valt att fokusera på stadskontoret i Malmö som arbetar med just brottsprevention och trygghetsskapande.

2. Syfte, frågeställning och rättssociologisk relevans

2.1 Syfte och frågeställning

Syftet med denna rättssociologiska studie är att genom kvalitativa intervjuer närmare undersöka hur mediebilden av "det farliga Malmö" ur tjänstemännens perspektiv upplevs och föra en diskussion av vilka konsekvenser detta anses medföra för deras praktiska brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Vårt kunskapsintresse ligger således på hur tjänstemän på stadskontoret i Malmö upplever mediebilden av Malmö och hur de uppger att detta påverkar deras brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Vi ämnar därmed inte att dra några generella slutsatser om mediebilden eller dess påverkan i allmänhet, utan vårt fokus ligger på hur tjänstemännen berättar om sina arbetsuppgifter och hur de upplever att de påverkas av mediebilden av staden. Genom att applicera teorin om moralpanik vill vi även nå en förståelse för hur och varför de upplevda konsekvenserna uppkommit. Dessutom har vi valt att analysera den del av teorin om moralpanik som behandlar medborgarnas oro genom ett normperspektiv för att, med ett rättssociologiskt perspektiv på det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet, analysera hur samhällliga normer kan tänkas stötta stadskontorets arbete.

Den rättssociologiska frågeställning som denna studie ska besvara är: "Hur upplever tjänstemännen på stadskontoret i Malmö mediebilden av staden och anser de att den har någon påverkan på deras brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete?"

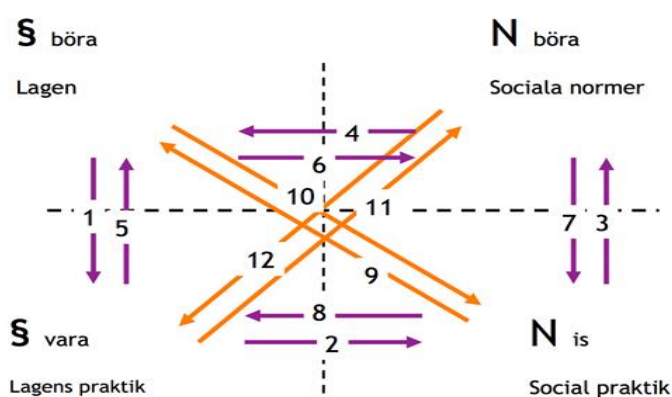
2.2 Rättssociologisk relevans

Rättssociologin studerar växelverkan mellan rättsliga regler och åtgärder å ena sidan och politiska, ekonomiska och sociala förlopp på den andra, det vill säga rättens roll i samhället. Enligt Mathiesen har rättssociologin tre huvudfrågor, varav den som är av största vikt för oss är hur samhällsförhållandena påverkar rätten. I sitt opinionsperspektiv hävdar han att medborgarnas opinion och medvetenhet om samhället påverkar rättens utveckling. Han talar

inte om individuella subjektiva upplevelser utan snarare om ett kollektivt medvetenhetstillstånd som innefattar hela eller stora delar av befolkningen (Mathiesen, 2005 s. 87). Eftersom vi studerar hur en upplevd bild av Malmö som en farlig stad av tjänstemännen upplevs påverka stadskontorets "rättsliga praktik" är opinionsperspektivet av relevans. Således är vi intresserade av en av rättssociologins tre huvudfrågor, nämligen hur det rättsliga utövandet påverkas av samhället genom media.

Rättslig praktik handlar som nämnt om att upprätthålla rätten. Baier och Svensson menar att rätten traditionellt sett utgör lagar inom ett bestämt område. Dock anser de att denna rättsdogmatiska syn är för begränsad ur ett rättssociologiskt perspektiv. De hävdar istället att rätten bör ses som ett område som innefattar rättsregler, övervakning och sanktioner samt organisationer som kopplas till dessa (Baier & Svensson, 2009 s. 19-20). Utifrån denna rättssociologiska syn på rätten anser vi att stadskontorets preventions- och trygghetsarbete är kopplat till upprätthållandet av rätten. De upprätthåller lagen genom att motverka att den överträds samt legitimerar den genom trygghetsskapande, som i sin tur har en del i folks förtroende för rättsstaten. Vi vill poängtera att alla arbetsuppgifter som stadskontoret utför i sig inte är rättslig praktik. Däremot menar vi på att målet med arbetsuppgifterna är till stor del att skapa trygghet och motverka brott, vilket i längden kan ses som ett upprätthållande av de rättsliga normerna och blir således utifrån Baier och Svenssons perspektiv kopplade till rättslig praktik.

Ämnet är därav av rättssociologisk relevans även då det i enlighet med Baier och Svensson rör förhållandet mellan samhället och den rättsliga praktiken. Det handlar om hur media, som är en samhällsproduktion, påverkar den rättsliga praktiken hos stadskontoret. Utifrån *Figur 1* berör vår uppsats främst pil tre, åtta och tolv. Pil tre behandlar hur media påverkar samhället som i sin tur genom pil 12 påverkar stadskontorets arbete. Pil 8 visar på att media även kan ha en direkt påverkan på stadskontorets arbete, i vårt fall genom politik.

Figur 1. Baier och Svenssons normmodell

Media har på senare tid förändrats och gått ifrån vikten av att producera nyheter till att underhålla och skapa intresse och sensation (Strömbäck, 2009 s. 149). Om medias nyhetsrapportering om brottslighet av tjänstemännen upplevs påverka deras arbete får detta konsekvenser för samhället som utifrån ett trygghets- och brottsförebyggande perspektiv kan ses som negativa. Genom att kombinera den kriminologiska teorin om moralpanik med ett normperspektiv kan vi eventuellt även hitta positiva konsekvenser. Genom användandet av normer får vi en mer rättssociologisk infallsvinkel på ämnet. En studie som studerar detta förhållande är därför både viktig och relevant utifrån både ett kriminologiskt men främst rättssociologiskt perspektiv.

3. Bakgrund

3.1 Medias makt och inflytande

Jesper Strömbäck som är professor i journalistik och medie- och kommunikationsvetenskap hävdar att det finns tre vägar till kunskap om vår omvärld, nämligen egna erfarenheter, kommunikation människor emellan samt media. Han menar att media är den viktigaste källan för kunskap om samhället. Detta gäller exempelvis kunskap om konflikter runt om i världen eller, som är aktuellt i vårt fall, brottslighet (Strömbäck, 2009 s. 75). Genom att ta del av händelser genom media tar vi endast del av en version av samhället, nämligen medias som inte nödvändigtvis är samstämmig med den objektiva situationen. Då vår kunskap och våra åsikter om olika fenomen bygger på den av media framförda verkligheten ger det media makt över våra tankar och känslor (a.a. s. 81). Strömbäck hävdar att svenskarna är bland de mest uppkopplade folken i världen, vilket innebär att vi hela tiden utsätts för mediebilderna av samhället vi lever i och internaliserar denna (a.a. s. 74). Eftersom vi inte kan uppleva allting som händer i världen på egen hand är medias samhällsbild ofta den enda bild som vi har tillgång till och den enda information vi får. På grund av detta blir medias samhällsbild internaliserad av medborgarna. Som följd har media makten att styra folks uppfattningar om vad som är verkligt och hur det ser ut runt om i världen och samhället (a.a. s. 138). Viktigt att tänka på är dock det komplexa i medias inflytande och makt för att kunna förstå att flera andra faktorer spelar in i hur starkt media påverkar individer (a.a. s. 88)

3.2 Faktorer som påverkar media

Informationen som media förmedlar kommer inte från media själv, utan kommer från och påverkas av andra källor. Att informationen färdas en väg innan den når oss innebär att den kan ha vinklats och förändrats så att den slutliga nyheten som når oss bara är en version av den

objektiva händelsen. Det slutliga innehållet i media påverkas av många faktorer såsom politik, juridik, ekonomi och konkurrens med andra medier (Strömbäck, 2009 s. 144). Konkurrenten har ökat senaste tiden och media har blivit mer marknadsorienterat och kommersialiserat. Det innebär att innehållet påverkas mer och mer av folks intressen och pengar. Media har gått från vikten av att producera nyheter till att underhålla och skapa intresse och sensation (a.a., s. 149). Idag, då intresse och ekonomi är i centrum, är det tron om vad folk vill ha som styr mycket av vad som publiceras i media. Är det till exempel brottslighet som folk är intresserade av, kommer media skriva om det då det lockar läsare (a.a., s. 169). Samtidigt har det visats att media, för att få till sig läsare, använder sig av tekniker såsom förenkling, polarisering och stereotypisering för att väcka uppmärksamhet och minska mängden information så den blir enkel för människor att ta till sig. Denna förenklade bild av samhället blir då bilden som människor tar till sig och upplever som den objektiva samhällsbilden (a.a. s. 177).

3.3 Begrepp

3.3.1 “det farliga Malmö”

Vår definition av “det farliga Malmö” är mediebilden av staden som ofta framhåller att Malmö är värre än jämförbara svenska städer gällande kriminalitet. Denna mediebild fokuserar på det negativa som händer i Malmö såsom våld och oroligheter och rapporterar frekvent om dessa. Vi försöker inte framställa Malmö som en stad utan några som helst problem. Vi är väl medvetna om att Malmö har verkliga problem med kriminalitet och försöker inte dölja detta. Dock anser vi att staden i media framställs som värre än andra svenska städer trots att staden statistiskt sett inte utmärker sig (*se bilaga 2*) och att det svenska samhället överlag har en mer negativ inställning till staden. Det är således inte heller i vårt intresse att försöka motbevisa mediebilden, utan endast undersöka om och hur den påverkar.

3.3.2 Media

När vi genom uppsatsens gång nämner media syftar vi på tekniska medier och medieorganisationer som förmedlar information till en stor publik, vilka ofta benämns som massmedia. Utöver detta syftar vi endast på de medier som rapporterar om händelser såsom exempelvis tidskrifter, radio och TV. Vi har valt att inte fokusera på sociala medier då vi anser att den negativa mediebilden inte främst skapas där. Mediebilden kan visserligen på olika sätt upprätthållas på sociala medier, men att även lägga stor vikt vid detta hade gjort uppsatsämnet för omfattande (Nationalencyklopedin, u.å.).

3.3.3 Diskurs

Eftersom hela uppsatsen bygger på en diskurs som finns om Malmö som farlig behövs en förståelse av begreppet. En diskurs är uppbyggd av en helhet av begrepp och sammanhängande uttryck som används för att tala om ett visst fenomen. Den uttrycker dessutom en viss föreställning eller en viss verklighetsuppfattning om ett fenomenet. Diskurser finns inom alla fält, det finns exempelvis politiska diskurser och språkliga diskurser som man anser är med och styr vår verklighetsuppfattning. Diskurser styr vår föreställning om världen och våra tankar kring olika fenomen (Nationalencyklopedin, u.å.). Den diskurs som är intressant i denna studie är diskursen kring "det farliga Malmö" som finns i media idag, det vill säga på vilket sätt media skriver om Malmö i artiklar och hur de framställer staden.

4. Tidigare forskning

4.1 Tidigare forskning om medias samhällspåverkan

Då medias upplevda påverkan på stadskontorets arbete kan gå via samhället har vi valt att presentera vad tidigare forskning säger om medias påverkan på rädslan för att utsättas för brott. Forskare inom ämnet är inte samstämmiga. Å ena sidan finns forskare som hävdar att media är med och påverkar individens rädsla för brott och å andra sidan finns det forskning som visar på att så inte är fallet. Exempel på forskare som kommer fram till att media påverkar folks riskperception är Ruigrok *et al* (2017), Lowry *et al* (2003), Boda och Szabó (2011) och Sotirovic (2001). Dock råder det inte full samstämmighet inom dessa då Ruigrok *et al* hävdar att all media påverkar rädslan för brott på ett eller annat sätt, medan Sotirovic istället menar att det är innehållet och strukturen som spelar roll och att endast visst medieinnehåll påverkar.

Å andra sidan finns forskare som kommit fram till det motsatta, att det inte finns någon direkt korrelation mellan media och rädsla för brott. Nabi och Sullivan (2001) menar att media istället påverkar individers syn på sig själva som möjliga brottsoffer istället för rädslan för brott. Inte heller Gross och Aday (2003) finner något samband. De hävdar att media kan påverka vad vi tänker om, men inte hur vi tänker om detta.

Slutligen finns även forskare som inte kommer fram till någon tydlig slutsats utan argumenterar för att media visserligen är en av flera faktorer som skulle kunna påverka men att denna korrelation inte har kunnat bevisas i deras forskning (Doyle, 2006; Mastro *et al*, 2009).

4.2 Tidigare forskning om medias påverkan på rättslig praktik

I tidigare genomförd forskning på om media har en påverkan på rättslig praktik är forskningen mer samstämmig. Forskarna kommer fram till samma slutsats, nämligen att media påverkar den rättsliga praktiken. Antingen sker detta direkt, eller indirekt genom att först påverka samhällets attityd vilket sedan leder till förändring i praktiken. Exakt på vilket sätt media påverkar skiljer sig däremot. Vissa forskare menar att brott som skildras i media kan sänka individens förtroende för de statliga institutionerna, däribland rättssystemet, och således producera en negativ bild av samhället (Krause, 2014; Boda & Szabó, 2011).

Sotirovic (2001) menar att brott i media skapar rädsla vilket i sin tur ändrar folks uppfattning om den rättsliga praktiken. Mathiesen (2001) är i sin tur inne på hur brott i media konstruerar en felaktig bild av den verkliga situationen. Han menar bland annat att konstruktionen av upplevda "brottsvågor" till stor del kan spåras tillbaka till media. Detta påverkar sedan inte bara nivåerna av otrygghet i samhället, utan även den rättsliga praktiken exempelvis genom att fler fängslas, då synen på brott förändras. Att media påverkar den samhälleliga opinionen rörande rättslig praktik tas även upp i Ruigrok *et al* (2017) där de kommer fram till att all media påverkar på ett eller annat sätt.

Young har i sin forskning visat på hur medierepresentationer av ett fenomen kan skapa verkliga konsekvenser ute i samhället på grund av hur media väljer att rapportera om fenomenet (Pollack, 2001 s. 81). Reichert & Richardson (2012) visar ett empiriskt exempel på hur media direkt påverkat den rättsliga praktiken. Medieuppmärksamheten gällande satanism gick så långt att en moralpanik skapades i det amerikanska samhället. Denna moralpanik nådde sin höjd på 1990-talet och var så utbredd att den till och med påverkade hur domare dömde i domstolarna. Ett annat sätt att visa på faktiska förändringar i samhällsinstitutioner på grund av media tas upp i Doyle (2006). Han visar på hur samspelet mellan media och samhälleliga institutioner fungerar. Exempelvis nämns hur institutioner lägger mycket resurser på att forma sin verksamhet så att den ska framställas positivt i media eftersom de är medvetna om vilken makt media har.

5. Teori

5.1 Socialkonstruktivistiskt perspektiv

Under studiens gång arbetar vi utifrån ett socialkonstruktivistiskt perspektiv då vi är intresserade av hur bilden av "det farliga Malmö" som skapats i media upplevs påverka det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete som stadskontorets tjänstemän utför, oavsett

om denna bild anses vara korrekt eller inte. Det socialkonstruktivistiska synsättet innebär kortfattat att samhället, och allt i samhället, ses som en konstruktion som uppstår i det sociala samspelet mellan människor. Detta betyder exempelvis att brottslighet och andra fenomen får sin innebörd genom det sociala samspelet (Newburn, 2013 s. 9). Dock är brottslighet inget samhällsfenomen som inte existerar utanför den sociala konstruktion som finns. Inom det socialkonstruktivistiska perspektivet har även det som kallas kontextuell konstruktion växt fram, där man inte förnekar att den objektiva karaktären av fenomenet finns, men istället menar att det är genom en social konstruktion som fenomenet får en status som ett samhällsproblem eller inte (Pollack, 2001 s. 62-63). Med andra ord kan media, som en del av det sociala samspelet, konstruera och befästa Malmös roll som "farligt" som ett samhällsproblem.

5.2 Moralpanik

Begreppet moralpanik myntades av Stanley Cohen i hans studie om de två ungdomsgängerna Mods och Rockers på 1970-talet. Han hävdade att medierapporteringen om våld och bråk mellan gängerna överdrevs och förvrängdes i media och skapade en överdriven oro i samhället. Han menade att medias syfte inte var att avbilda verkligheten, utan snarare att de ville skapa sensation och därmed sälja fler lösnummer. Därför dramatiserades och överdrevs de händelser som involverade gängerna, vilket enligt Cohen förklarades som skapandet av en moralpanik. Redan på 1980-talet kom forskare fram till att brottslighet överdrevs i hög grad jämfört med officiell statistik. Det innebär att medias avbildning av samhället inte behöver vara samstämmig med hur det faktiskt ser ut. Eftersom medias mål enligt teorin är att skapa sensation skriver de det som säljer och har därför inget intresse att sanningsenligt avbilda världen (Newburn, 2013 s.87-88). Cohen kom genom sin teori med ett kritiskt perspektiv på media och dess nyhetsrapportering (Pollack, 2001 s.81-82).

Det finns fem grundfaktorer som visar på vad som anses vara en moralpanik. Först identifieras någonting som ett hot mot samhällets värden eller intressen, i vårt fall brottslighet. Hotet görs sedan lättförståeligt och simpelt i media. Detta skapar i sin tur en ökad oro från allmänheten. Som resultat kommer en respons från myndigheter och politiker som avslutningsvis leder till att paniken antingen trappas ner eller att en social förändring sker. I vårt fall vill vi undersöka om medierapporteringen om brottsligheten i Malmö lett till någon förändring inom stadskontorets brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Utöver detta ska även den panik och oro som uppstår vara icke proportionerlig mot den verkliga situationen (Newburn, 2013 s. 96).

Cohens teori är även, som Carrabine (2008 s. 161) skriver, förenlig med det socialkonstruktivistiska perspektiv vi valt att förhålla oss till under arbetet, då det handlar om den bild media skapat, alltså konstruktionen de väljer att spegla i nyheterna. Det är bilden som skapats av media som är centralt för teorin om moralpanik, oavsett om den överensstämmer med den verkliga situationen eller inte.

5.3 Normer

Eftersom teorin om moralpanik ursprungligen är en kritisk kriminologisk teori som har en negativ syn på följderna av medierapporteringen har vi valt att kombinera denna med ett normperspektiv för få en mer rättssociologisk infallsvinkel. Genom att analysera moralpaniken med hjälp av normer kan vi eventuellt hitta positiva sidor av moralpaniken. Vi kommer främst fokusera på moralpanikens tredje steg, alltså samhällets ökade oro, och vad detta kan ha för gynnsamma effekter för stadskontorets arbete.

Enligt Hydén (2002) är normer ett begrepp som är svårt att beskriva men en förklaring som är allmänt accepterad är att normer är handlingsanvisande och upprätthålls av sanktioner (Hydén, 2002 s. 95). Baier och Svensson håller med Hydén i att normer är handlingsanvisande och därmed reglerar individens beteende. De delar upp normer i rättsliga normer och samhällliga normer, däribland sociala normer som kommer att vara fokus i denna uppsats (Baier & Svensson, 2009 s. 74). De sociala normerna är sociala fakta som reducerar komplexitet och utgör omgivningens förväntningar på det egna beteendet (a.a. s. 177). Mathiesen hävdar i sitt opinionsperspektiv att sociala normer även påverkar medborgarnas opinioner. Han menar vidare att medborgarnas opinion och medvetenhet om samhället påverkar rättens utveckling. Dessa medvetenhetstillstånd är kollektiva och innefattar hela eller stora delar av befolkningen (Mathiesen, 2005 s. 87).

Baier och Svensson menar att rättsliga normer efterföljs för att de är legitima och eftersom överträdelse av dem leder till statliga sanktioner (Baier & Svensson, 2009 s. 155-156). Även sociala normer efterföljs på grund av sanktioner men här handlar det istället om sociala sanktioner. Eftersom människor vill tillhöra grupper kan sanktionerna visa sig bland annat i form av uteslutande från gruppen. Människor gör därför en kostnadsanalys innan handlande för att bestämma ifall handlandet har större fördelar än sanktionerna (a.a. s. 158)

6. Metod

6.1 Intervju

För att få en konkret bild av hur media upplevs påverka stadskontorets arbete i Malmö har vi valt att använda kvalitativa intervjuer. Genom dessa försöker vi få förståelse för om tjänstemännen som arbetar med brottsprevention och trygghetsfrågor i Malmö upplever media som en påverkansfaktor och vilka eventuella konsekvenser denna påverkan medför för deras arbete. Som Ejvegård (2009 s. 55) hävdar är det mer gynnande att få fram åsikter och åsikter från experter genom att genomföra intervjuer snarare än enkätstudier, som istället lämpar sig bäst när det är samhället man vänder sig till. Intervjuer har även stor potential vid studier av komplexa fenomen (Denscombe, 2009 s.232), vilket vi anser att medias upplevda påverkan på det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet är.

Eftersom intervjupersonernas uppfattning och åsikter om hur media påverkar deras arbete var av intresse för oss var kvalitativa intervjuer bäst lämpade (Ryen, 2004 s. 91-92). Vidare ansåg vi det mest lämpligt att genomföra en delvis strukturerad intervju, där intervjupersonerna tilläts prata fritt och utveckla egna argument, samt inflika saker denne upplever vara viktiga och relevanta för ämnet. Eftersom våra intervjuer riktade sig till anställda som har en del olika arbetsuppgifter kan semistrukturen gett mer värdefull information, då mycket data kunde missats om vi haft standardiserade frågor. På grund av flexibiliteten i de semistrukturerade intervjuerna uppkom saker som vi intervjuare missat att tänka på eller inte vetat om, som var relevanta för vårt ämne. För att inte sväva ut för mycket eller missa teman som var viktiga för arbetet hade vi vissa punkter som om den intervjuade inte själv nämnde dem (a.a. s. 415). Innan genomförandet av intervjuerna utarbetade vi därför en intervjuguide med teman och frågor som vi ansåg var av vikt att vi tar upp. Genom att ha intervjuguiden som hjälp fick vi med informationen vi ansåg behövdes (a.a. s. 415). Intervjuguiden valde vi att skicka ut till intervjupersonerna i förväg så att de fick tid att granska frågorna och fundera på sina svar. Visserligen gjorde detta att vi inte fick lika spontana svar, utan mer genomtänkta och planerade. Däremot anser vi att detta var mer givande för vårt arbete då vi fick mer fylliga och detaljerade svar. På detta sätt minskades även risken att viktig information eller tankar inte kom fram under intervjuernas gång. På grund av att mediepåverkan är ett komplext ämne anser vi att svarens kvalitet gynnades av att intervjupersonerna fått tänka ut dem i förväg och att det väger upp för de nackdelar som kan finnas.

Intervjuerna spelades in för att fånga upp allting som sagts. En nackdel med bandinspelningar är att icke-verbal kommunikation och kontextuella faktorer kan missas. För att undvika detta

ställdes en av oss frågorna och ledde intervjun, medan den andra lyssnade och antecknade sådant som inte kom med på inspelningen, såsom ansiktsuttryck eller kroppsspråk men även sådant intervjupersonen eventuellt nämnt innan eller efter intervjun. Detta anser vi också var positivt för intervjupersonen då det blev lättare att svara till en person istället för att hoppa mellan två frågeställare då det annars riskerat att bli förvirrande och rörigt (Denscombe 2009 s. 259).

6.1.1 Kodning

Efter vi gjort klart intervjuerna transkriberade vi dem och skrev ut för att lätt kunna läsa all data flera gånger och därmed möjliggöra fördjupning och känsla för detaljer (Denscombe, 2009 s. 372). Därefter påbörjade vi den faktiska tolkningsprocessen. Data vi samlat in kodades efter teman efterhand som vi hittade punkter i transkriberingarna vi ansåg vara viktiga. Således gjorde vi en tematisk analys (Denscombe, 2009 s. 376). Koderna utvecklades och förbättrades efterhand som nya saker upptäcktes. Koderna vi slutligen använde oss av blev: "syn på bilden", "uppkomst", "jämförelse", "attityd", "medias konsekvenser", "politik" och "rättsliga konsekvenser". När kodningen av data var klar analyserades de olika koderna för att försöka hitta samband. Främst fokuserade vi på huruvida det rörde samstämmighet mellan de olika respondenterna gällande upplevd mediepåverkan. Slutligen testades data mot teorierna för att avgöra deras kompatibilitet.

6.2 Metoddiskussion

6.2.1 Intervjuavgränsning och urval

Vi valde att fokusera på anställda på Malmö stadskontor som arbetar med brottsprevention och trygghetsfrågor då vi anser att de besitter den information vi ville komma åt. Detta eftersom de både har direkt erfarenhet brottsförebyggande och trygghetsarbete staden. Vi har i förväg haft kännedom om att det är dessa kategorier som troligtvis kommer ge oss mest värdefull data, och därmed medvetet valt ut dessa yrkesgrupper. Urvalet bestämdes alltså utifrån ett icke-sannolikhetsurval, mer specifikt genom ett subjektivt urval i och med att vi "handplockat" vilka individer vi vill inkludera (Denscombe, 2009 s. 37). Vi började med att maila direkt till stadskontoret i Malmö där vi kort förklarade syftet med vår studie och frågade om de var villiga att ställa upp. Vi fick svar från enhetschefen som var väldigt hjälpsam och vidarebefordrade vårt mail, vilket gjorde att vi fick kontakt med vår första intervjuperson. Efter att ha fått kontakt med honom och genomfört den första intervjun frågade vi om han hade tips på kollegor som skulle vara relevanta att intervjua och som kan tänka sig ställa upp och fick genom detta kontakt med ytterligare intervjupersoner. Vi anser därför att vi kommit i kontakt med de anställda som är

mest relevanta för vår studie och som har kunnat ge oss den mest värdefulla informationen. Vår första intervjuperson har alltså fungerat som en gatekeeper som gett oss en ingång till sin avdelning varigenom vi fått kontakt med kollegor som arbetar inom relevanta områden. (a.a. s. 251-252). De slutliga fem intervjupersonerna blev följande: preventionsstrategen som bland annat arbetar med CTC och epidemiologisk bevakning gällande brott, trygghetssamordnare 1 som arbetar brottspreventivt med fokus på samverkan, trygghetssamordnare 2 som bland annat arbetar med CTC och situationell prevention, kommunikatören som ansvarar för kriskommunikation och sociala medier, samt krissamordnaren som arbetar med krisberedskap på samhällsnivå.

Antalet intervjuer var inte bestämt på förhand, istället vi genomförde intervjuer tills vi kände att vi nått en mättnadspunkt i materialet. När vi kände att vi inte längre skulle få ut någonting nytt av att genomföra ytterligare intervjuer, kände vi oss klara med dem och påbörjade istället analysen av dem. Dock var vi även tvungna att ta hänsyn till den tidsram vi fick från Lunds Universitet och det faktum att transkriberingen av intervjuerna är tidskrävande. Utifrån detta valde vi att efter fyra intervjuer med sammanlagt fem intervjupersoner avsluta intervjuerna då vi kände att vi hade tillräckligt med data att arbeta med samt att vi hade intervjuat tjänstemännen som var mest relevanta och kunde ge mest värdefull information för vårt valda ämne. Dessutom ämnade vi inte att dra generella slutsatser utifrån materialet på grund av den begränsade tidsramen. Ytterligare intervjuer ansåg vi därför inte vara nödvändigt för denna uppsats.

På grund av tidsbrist har vi inte kunnat fokusera på alla rättsliga institutioner och deras arbete utan valde ut Malmö kommun. Detta innebär att vi valt bort bland annat domstolar, politiker och polisen. Vi valde just Malmö kommun eftersom vi anser att de har en väldigt viktig, men ofta bortglömd roll i brottsförebyggande och trygghetsskapande i Malmö. Kommuners arbete förknippas ofta med exempelvis skola, sjukvård och äldreomsorg medan deras arbete med koppling till brottslighet och trygghet inte är lika belyst. Vi hittade inte någon tidigare forskning om kommuners rättsliga arbete medan det finns tidigare forskning om domstolar, politiker och polisens rättsliga arbete. Samtidigt ansåg vi att domstolar inte var av relevans för oss, trots att de utövar den rättsliga praktiken, då deras uppgift är att vara opartiska, neutrala och endast döma efter lagen. De arbetar inte med brottsprevention eller trygghet. Polisen valde vi även bort på grund av att de inte kunde ställa upp på intervjuer då polisen i Malmö stad har ett pågående avtal med Malmö Universitet.

6.2.2 Etiska överväganden

Under studiens gång har vi varit noga med att följa de fyra forskningsetiska principerna: informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet och nyttjandekravet. Redan vid påbörjad mailkontakt var vi tydliga med att informera om vilka vi var och vad vi avsåg undersöka. Vi var även tydliga med att deltagandet var frivilligt och då vi blev vidarebefordrade av enhetschefen tillkom inte problem med godkännande från högre instanser. För att värna om konfidentialiteten tog vi bort intervjupersonernas riktiga namn från transkriberingarna och gav dem en annan benämning i uppsatsen. Slutligen kommer den information som samlats in endast nyttjas i denna uppsats (Bryman, 2011 s. 131-132).

6.2.3 Forskarens roll

Eftersom vi genomfört intervjuer var vi tvungna att ha medvetenhet om den så kallade intervjuareffekten. Det har framkommit i flera undersökningar att svaren hos intervjupersonen påverkas av intervjuarens personliga egenskaper såsom kön, ålder och etnicitet. Dessa egenskaper påverkar villigheten och ärligheten i svaren på grund av att alla, medvetet eller omedvetet, har vissa förutfattade meningar och preferenser och påverkas av dessa. Dessa spelar störst roll vid känsliga och personliga frågor, men måste tas hänsyn till vid alla typer av frågor då det kan komma att påverka svaren. Då egenskaperna inte är någonting vi kan ändra är det viktigt att vi i så stor mån som möjligt skapar en bra atmosfär och bra stämning för att försöka motverka intervjuareffekten. Genom att visa intresse för tjänstemännens arbete, lyssna noga, vara neutrala och artiga anser vi att vi gjort så mycket som vi kan. Genom att vi innan intervjun sattes igång samtalade lite allmänt med intervjupersonerna om saker utanför uppsatsämnet ämnade vi att skapa en tillitsfull och bekväm stämning för intervjupersonen där de känner att de kan vara öppna och ärliga med sina svar (Denscombe, 2009 s. 244-246). Inom kvalitativ forskning är forskaren själv ett redskap. Kvalitativa metoder har därför fått mycket kritik för att vara subjektiva och att man som forskare aldrig kan bli helt neutral. Detta är någonting som vi hela tiden förhållit oss till i vår studie. Genom att vara professionella, objektiva och neutrala i så hög grad som möjligt har vi motverkat subjektiviteten så gott som vi kan (Bryman, 2011 s. 368). Därför har vi genom hela studien tänkt på att vara självmedvetna och ha detta i bakhuvudet. I intervjuerna var vi noga med att inte ställa ledande frågor för att våra personliga åsikter eller förväntningar inte skulle påverka de svar vi fick då vi ville ha så korrekta och ärliga svar som möjligt (Denscombe, 2009 s. 399).

6.2.4 Validitet

Validiteten handlar om forskaren verkligen mätt det som var menat att mätas. Eftersom vi har använt oss av kvalitativa intervjuer är det svårt att veta om intervjupersonerna är ärliga. Däremot har vi, för att säkerställa validiteten, gjort kontroller på vår insamlade data vilket gjort att vi i högre grad kan lita på den. Exempel på kontroller vi har gjort är att vi har kontrollerat viss data mot andra källor såsom exempelvis statistik för att säkerställa korrektheten. Eftersom vi har utfört flera intervjuer har vi även kunnat kontrollera dessa mot varandra och därmed kunnat se hög samstämmighet mellan intervjupersonernas svar. Dessutom är intervjupersonerna handplockade eftersom de har erfarenhet inom vårt ämne och arbetar med frågorna dagligen vilket gör att de rimligen bör ha god kunskap om ämnet (Denscombe, 2009 s. 266-267) Trots kunskapen skulle intervjupersonerna kunna ha anledning att förvränga sina svar för att exempelvis framställa sig själva som positiva eller visa upp en specifik bild av organisationen. Däremot upplever vi att så inte varit fallet då samtliga intervjupersoner varit självkritiska och inte endast tagit upp positiva aspekter av staden och deras arbete.

6.2.5 Reliabilitet

Reliabilitet handlar om tillförlitligheten i forskningen. Det handlar om att resultatet ska bli detsamma vid upprepade mätningar och oberoende av vem som utför mätningarna. Eftersom vår uppsats är rent kvalitativ handlar reliabiliteten till stor del om att vara tydlig och detaljerad i beskrivningen av tillvägagångssättet så att andra forskare lätt ska kunna granska forskningsprocessen (Denscombe, 2009 s. 381). Som Bryman beskriver det så kan man inom kvalitativ forskning istället för reliabilitet prata om pålitlighet, det vill säga att man har en fullständig redogörelse av alla faser i forskningen vilket går i linje med vad även Denscombe skriver (Bryman, 2011 s. 355). Vår transparens säkerställer därmed reliabiliteten i uppsatsen.

7. Resultat

I detta kapitel kommer det som framkommit i intervjuerna som vi ansåg vara relevant för denna uppsats presenteras. Som nämnt i 6.2.1 har fyra intervjuer genomförts med totalt fem olika intervjupersoner. Dessa har vi i uppsatsen valt att kalla: preventionsstrategen, kommunikatören, trygghetssamordnare 1, trygghetssamordnare 2 och krissamordnaren, för att tydligt kunna framföra vem som har sagt vad. Vår kapitelindelning är baserad på våra valda koder, som framkommit i 6.1.1, för att få ett strukturerat innehåll och på så vis underlätta för läsarna.

7.1 Synen på mediebilden av Malmö

De svar som framkom när vi frågade om hur intervjupersonerna själva ser på mediabilden av "det farliga Malmö" presenteras i detta kapitel. Samtliga intervjupersoner var positivt inställda till Malmö som stad, däremot var de alla fullt medvetna om att Malmö har problem och försökte inte dölja detta. Dock var de överens om att de anser att bilden av Malmö som farligt som har uppkommit i media inte är en fullkomligt sann avspeglning av samhället. Enligt preventionstrategen har en undersökning genomförts på begäran av Malmö stad för att undersöka hur bilden av staden ser ut i olika delar av Sverige. I denna undersökning har det framkommit att malmöborna själva inte upplever Malmö som en särskilt farlig stad. Inte heller folk i orter i närområdet upplever staden som farlig, men ju längre bort man kommer desto mer förvrängd blir bilden.

Så mediebild, ja fråga någon i Borås eller Härnösand så kommer de säkert säga 'Malmö? Usch.' Men de vet ju inte någonting om Malmö, de har ju inte varit här. Det de bygger sin tveksamhet på är vad de eventuellt läst i Aftonbladet och sett på nyheterna på TV3.
(preventionsstrategen)

Det vår intervjuperson sagt tyder på att han upplever att mediebilderna av staden som farlig påverkar de som bor längre ifrån Malmö i högre utsträckning än malmöbor och folk i närområdet, vilket är intressant då de som bor i staden kanske rimligen bör bli mer påverkade eftersom de bor närmare problematiken media fokuserar på. Trygghetssamordnare 2 talar vidare om problematiken i Malmö och framhåller följande:

Absolut har vi problem i Malmö och vi ska aldrig sticka under stol med det. Vi har utmaningar, men det känns ibland som att alla älskar att hata Malmö. (trygghetssamordnare 2)

Samtliga intervjupersoner menar att skillnaderna i uppfattning om staden delvis kan bero på medias sätt att jobba. De menar att media går in med en annan infallsvinkel än vad exempelvis stadskontoret gör och visar då sin bild av den samhälleliga situationen i Malmö. Den mediala samhällsbilden präglas bland annat av deras behov av att sälja, menar preventionstrategen.

De ska ju sälja lösnummer och det gör man bäst med lockande rubriker och för att de ska bli säljande så måste man ställa saker mot varandra och ställa det på sin spets. [...] Antingen kan man visa bilder på drottning

Silvia på framsidan av tidningen eller så visar man en konflikt. Så jobbar media och det ska de göra. Men det är ju inte verkligheten.

(preventionsstrategen)

Det preventionsstrategen berättar tyder på att han anser att media måste dramatisera händelser för att locka läsare, vilket leder till att bilden som visas inte samstämmer med den objektiva samhällsbilden. Trots att medias samhällsbild inte är samstämmig med hur intervjupersonerna uppfattar Malmö när den bevisligen ut och påverkar många människor vilket stadskontoret, enligt dem själva, försöker motverka.

7.2 Uppkomsten av mediebild av Malmö

På frågan om hur de tror att mediebild av "det farliga Malmö" har uppkommit är våra intervjupersoner inte helt säkra, utan tror att det finns flera delorsaker som kan spela in och påverka. Faktorer såsom geografisk yta, historia och främlingsfientlighet har återkommit ett flertal gånger under intervjuerna. Enligt preventionsstrategen har problem i form av bland annat skjutningar förekommit i de flesta av Sveriges större städer de senaste åren, inte bara i Malmö. Han förklarar detta genom att "storstadsdynamiken" i sig får sådana påföljder.

Det är inte så att malmöborna eller stockholmarna i gemen har börjat beväpna sig, utan det är vissa grupperingar. De finns i storstäderna, inte i Flen eller Hässleholm. (preventionsstrategen)

Citatet visar på att han anser att grupperingar som tenderar att använda skjutvapen framförallt finns i de stora svenska städerna, vilket förklarar varför skjutningar till stor del sker i storstäderna. Geografiskt sätt skiljer sig Malmö dock från andra storstäder i det att staden inte består av oberoende förorter eller kommuner utan endast är en sammanhängande kommun, vilket uppmärksammas av alla intervjupersoner. Det innebär att händelserna blir mer koncentrerade och statistiken kan bli missvisande i jämförelse med andra större städer, vilket de tror i sin tur kan stärka mediebild. Flera intervjupersoner har även tagit upp att Malmö även historiskt sett haft en negativ stämpel som till viss del lever kvar idag och således underlättar spridningen av mediebild.

Redan på 60-talet så kallade han (Herman Lindqvist) Malmö för 'Sveriges Chicago'. Lite skämtsamt då. Så Malmö har alltid haft det här ryktet, det är inget nytt. Det kom inte för 5 år sedan utan det har varit så i decennier. (preventionsstrategen)

Synen på Malmö som "Sveriges Chicago" menar han har levt kvar än idag. Utöver detta påpekar ett flertal intervjupersoner att staden har en mer mångkulturell sammansättning än de flesta andra svenska städer. Främlingsfientlighet är ett aktualiserat fenomen i dagens Sverige och som flera av våra intervjupersoner sagt så har media en del i den ökade polariseringen i samhället. De menar att vissa grupper i samhället har olika anledningar till att driva specifika diskurser. På frågan om varför det är just Malmö som pekats ut som farlig stad svarar kommunikativören följande:

Det passar narrativet för att här finns en så stor andel personer med utländsk bakgrund, och man vill få det till att det är de som är orsaken till brottsligheten. (kommunikativören)

Kommunikativörens uttalande tyder dels på att hon menar att media direkt kan öka polariseringen i samhället, men även att medieinnehållet av olika grupperingar kan användas i försök att skapa splittringar mellan invånarna. En annan faktor som har framkommit i intervjuerna upprepade gånger är att Malmö är en stad som ofta vill ligga i framkant gällande exempelvis utveckling, näringsliv och förebyggande arbete. Trygghetssamordnare 2 menar att detta gör att staden lätt uppfattas som djärv, vilket han menar att många kan störa sig på.

Och så har vi något som vi kallar 'den malmöitiska ödmjukheten' som sticker verkligen i ögonen på folk. Det är liksom, kom inte och tala om nu här för oss, slå inte oss på fingrarna. Vi ska ligga på framkanten. Det tycker jag är rätt så tufft av Malmö. Och jag tror att sånt kan sticka i ögonen. (trygghetssamordnare 2)

Trygghetssamordnare 2 menar med andra ord att en viss avundsjuka från resten av landet kan ligga till grund för att problematiken i Malmö ofta överdrivs. Detta, och de övriga faktorerna som presenterats ovan, tror våra intervjupersoner kan vara anledningen till att just Malmö har fått denna stämpel, på grund av att kombinationen av dem förenklar spridningen av och bygger på den negativa mediebildningen av staden.

7.3 Jämförelse med andra städer

I detta stycke presenteras intervjupersonernas jämförelser av Malmö och andra städer. Samtliga intervjupersoner hävdade att den generella brottsligheten i Malmö har minskat, trots att trygghetsundersökningar visar att oron för att utsättas för brott har ökat. Enligt

preventionsstrategen är denna utveckling inte unik för Malmö, utan har skett överlag i Sverige. Han säger även att Malmö inte heller utmärker sig jämfört med städer i närområdet, då invånarna i Helsingborg känner sig betydligt otryggare än malmöborna, och hänvisar till Polisregion Syds trygghetsmätning för 2017. Trots detta menar han att Helsingborg har en helt annan mediebild än vad Malmö har.

Det (Helsingborg) är ju en trevlig stad där man kan åka båt till Helsingör och så vidare. Och den har ju sin mediebild och det är svårt att tvätta bort också.[...] Malmö har oförtjänt fått den här farlighetsstämpeln på sig.
(preventionsstrategen)

Citatet antyder att han upplever att mediebilder är svårföränderliga och således tar lång tid att ombilda, vilket kan förklara varför Malmö, enligt preventionsstrategen, ses som farligare än Helsingborg trots att den sistnämnda staden är den som utmärker sig i trygghetsmätningen. Han menar även att statistiken kan spela roll för uppfattningen av staden. Som nämnt tidigare kan statistiken för brottslighet i Stockholm och Göteborg presenteras på ett annat sätt, eftersom städerna består av flertalet kommuner, till skillnad från Malmö som endast består av en. Detta, menar preventionsstrategen, gör jämförelsen mellan städerna ytterst svår och gör det lätt att vinkla statistik för att få brottslighet att framstå som ett större problem i Malmö än vad det faktiskt är.

Ska man raljera lite grand kan man säga att den farligaste orten häromkring, det är ju Bjärred. Per capita så har de ju skyhögt fler mord än vad Malmö har. [...] Så man kan ju leka med statistik också. Och Malmö utmärker sig inte i jämförelse med Göteborg och Stockholm, det ser likadant ut. (preventionsstrategen)

Uttalandet skulle kunna tolkas som att preventionsstrategen anser att media ibland medvetet vinklar statistik för att få staden att uppfattas som farligare än andra städer. Dessutom hävdar flera av våra intervjupersoner att skillnaden i geografisk sammansättning mellan städerna medför att det blir olika rubriker på liknande händelser. När en händelse sker någonstans i Malmö, menar dem att media ofta endast skriver ut Malmö eller eventuellt namnet på stadsdelen och sedan Malmö. När någonting istället händer i exempelvis Stockholm skriver media ofta namnet på området utan att skriva ut att det faktiskt är i Stockholm, vilket förklaras vidare av krissamordnaren.

När media skriver om ett område på utkanten av Stockholm så kallar de det det området. Då blir det ju en känsla av att i Stockholm så är det farligt att åka till det området, men i själva Stockholm där folk tänker att de är när de är i Stockholm där är det inte så farligt för där skjuter inte så många [...] så att det är nog det liksom. (krissamordnaren)

Krissamordnarens kommentar antyder att hon anser att hela Malmö uppfattas som farligt på grund av hur media rapporterar om brottsligheten. Samtidigt är det, av samma anledning, endast vissa stadsdelar i Stockholm uppfattas som farliga. Utifrån intervjupersonernas svar kan det sägas att jämförelser mellan städer är svåra att utföra på ett korrekt sätt, vilket trots detta ofta görs i media. De anser att media går in med sin infallsvinkel, som förvisso är korrekt, men som inte visar hela sanningen. Detta i kombination med att statistik, som preventionstrategen sagt, går att vinkla och vrida till sin fördel ger media konkret belegg för det som de skriver om Malmö. Däremot är det som beskrivet ovan endast ett sätt att beskriva samhället på, vilket intervjupersonerna inte alltid anser är en rättvis bild.

7.4 Attityder om media

När vi frågade om deras inställning till media framkom det att samtliga fem intervjupersoner var ytterst positivt inställda till media och ansåg att de fyller en viktig funktion i samhället. De var däremot överens om att de anser att media ibland kan framställa staden på ett missvisande sätt men hade förståelse för varför det är så. Preventionstrategen berättar att media idag har andra förutsättningar än vad de hade förr. Förutom det faktum att de jobbar med mindre resurser idag menar han även att det idag ligger mycket fokus på att sälja. Han förklarar att detta görs på ett enkelt sätt genom att förenkla och polarisera vilket gör att människor får lättare att ta till sig komplex fakta.

De är duktiga på att skriva men de kan inte de här frågorna. Mycket av det vi jobbar med är oerhört komplexa frågor, det finns inga enkla lösningar på det. Därför kan jag tycka att det är lite synd att media [...] av förklarliga skäl måste förenkla, så enkel är inte tillvaron. Det finns inte en orsak till att det sker gängmord i Malmö, det finns kanske 50 orsaker som samspelar. (preventionsstrategen)

Citatet visar på att medias upplevda förenkling anses vara problematisk eftersom hela bilden inte speglas när komplexa fenomen förenklas. Däremot lockar medias förenkling fler läsare. Detta sker även genom att de skriver om saker som väcker intresse, vilket samtliga

intervjupersoner tagit upp och är medvetna om. De menar att konflikter är intressanta och ett bra sätt att sälja på men samtidigt uppfattas det som problematiskt för att:

De (media) rapporterar ju om avvikelser och det gör ju också att det är det man läser om och gärna det man tror är den enda bilden som finns.
(kommunikatören)

Kommunikatörens uttalande tyder på att hennes uppfattning är att bilden media förmedlar ofta är en negativ bild av samhället, vilken folk i sin tur internaliserar då det till största delen är avvikelser som rapporteras om. Sammanfattningsvis finns det alltså en positiv inställning mot media, samtidigt som tjänstemännen är medvetna om de problem som kan uppstå utifrån arbetssättet som de menar att media idag förhåller sig till.

7.5 Medierapporteringens samhällskonsekvenser

När vi frågat om mediepåverkan har det i samtliga intervjuer framkommit att tjänstemännen upplever att media påverkar allmänhetens riskperception. Krissamordnaren menar att en av anledningarna till detta är sättet som media ibland skriver på.

När media beskriver saker och använder begrepp som 'hot', 'risker' och 'jättefarligt' så påverkar de även människors upplevelse av vad som är farligt i ett samhälle. (krissamordnaren)

Citatet visar på att krissamordnaren anser att sättet media beskriver en händelse eller ett fenomen på är avgörande för medborgarnas upplevelse av densamma. Förutom ordvalen menar hon även att hur ett fenomen framställs i media påverkar folks uppfattningar. Nedan ger hon ett konkret exempel på hur media genom framställning befäster bilden av "det farliga Malmö".

Sen kanske man i Malmö ser det mer som ett samhällsproblem medan man på andra ställen ser det mer som händelser. [...] Man (media) har satt en story om Malmö där Malmö är gängkriminalitet och grupper och mycket sådant. Fast i Stockholm så är det kanske en skjutning för att det hände någonting. Jag tänker man kopplar inte ihop det.
(krissamordnaren)

Utifrån ovanstående citat kan utläsas att intervjupersonen upplever att händelser i Malmö av media kopplas ihop, vilket får staden att upplevas som farlig av medborgarna. I andra städer

kopplas händelserna inte ihop på samma sätt, vilket gör att städerna inte upplevs som farliga på samma sätt. Krissamordnarens resonemang bekräftas av vad kommunikationen säger när hon pratar om sambandet mellan otrygghet och utsatthet för brott.

När folk skriver in så försöker vi ju alltid påtala att all statistik [...] visar på att brotten i Malmö har sjunkit stadigt de senaste sju åren. Det vill säga att Malmö blir säkrare och säkrare ändå ser vi att de här trygghetsfrågorna går tvärt om. Folk upplever sig otryggare och otryggare. Det är ju ett konstigt samband och det tror vi mycket har med medierapportering att göra. Man upplever att det sker mycket mer brott än det faktiskt gör. (kommunikatören)

Citatet antyder att kommunikationen menar att medierapporteringen påverkar folks upplevelse av brottsfrekvenser. Att folk upplever att det sker mer brott än det gör skapar en oro som inte är proportionerlig mot den verkliga situationen i staden. När vi har frågat om specifika händelser som intervjupersonerna upplever påverkar oron mer än andra, är skjutningar ett återkommande svar. Detta har av flera intervjupersoner förklarats med att det är ett relativt nytt fenomen i Sverige och väcker därför känslor och skapar en rädsla hos folk som tidigare inte funnits.

De (skjutningarna) är problematiska just för att de skapar en rädsla eftersom det är nytt. Men någonstans så skapar de ju sensationsrubriker och skapar rädsla [...] hos folk. Och man tycker det är läskigt liksom. [...] Helt plötsligt skapas där en stor oro för att bli utsatt för skjutvapen i Malmö medan sannolikheten att du gör det är extremt liten. Att råka ut för andra typer av brott är ju väldigt mycket högre men de (media) pratar inte om det och den oron finns inte på samma sätt därav. (kommunikatören)

Kommunikatörens uttalande visar på att hon anser att skjutningarna i media skapar sensation på grund av att det är ett relativt nytt fenomen som väcker känslor hos medborgarna. Medias stora fokus på skjutningar, i kombination med rädslan brottet i sig skapar, leder till att folks riskperception påverkas. Folk får alltså uppfattningen om att skjutningar sker oftare än vad de faktiskt gör och blir därför oroliga för att utsättas. Detta, och det övriga intervjupersonerna framhållit i detta kapitel tyder på att de upplever att media på olika sätt skapar en rädsla och oro i samhället vilket i sin tur kan påverka bland annat människors riskperception.

7.6 Medierapporteringens påverkan på politiken

Intervjupersonerna har själva kommit in på ämnet politik och berättat att stadskontoret är en politiskt styrd organisation, vilket medför att de måste förhålla sig till rådande politiskt styrning. De har sagt att det är politikerna som bland annat sätter budgeten för stadskontorets arbete och bestämmer hur mycket resurser som ska gå till varje område. Utifrån intervjuerna har det även framkommit att tjänstemännen upplever att det främst är politiken som påverkas av medietrycket, vilket förklaras av bland annat preventionsstrategen då han säger att:

Om det är någon som berörs av mediediskussionen så är det nog politiken. De är väldigt känsliga för det. [...] De har sina väljare att ta hänsyn till så de måste framstå som allvetande och drivande och kunniga trots att de ofta inte är det. Och de reagerar väldigt ofta på medietryck. Det måste de göra ju, det är deras jobb. (preventionsstrategen)

Preventionsstrategen menar i citatet att politikerna måste ta hänsyn till sina väljare och lyssna till väljarnas åsikter även om exempelvis väljarnas oro är oproportionerlig mot den faktiska situationen, eftersom de annars riskerar att förlora väljare. Dessutom måste de vara medvetna om vad media rapporterar om för att veta vad som sker i samhället och vilka frågor medborgarna är intresserade av. Dock är detta inte det enda sättet media kan påverka politiken på, krissamordnaren menar nämligen att media även kan påverka politiker direkt.

Hur man i media beskriver saker påverkar politiker [...] och det i sin tur skulle ju kunna påverka vad vi väljer att jobba med även om vi objektivt sett vet att det här är farligare än det här. [...] Eftersom politiker till exempel kan få en vinklad bild av vad som är farligt i samhället. (krissamordnaren)

Uttalandet visar på att hon anser att politiker tenderar att ta till sig av medierapporteringen och sedan sätta in resurser baserat på samhällsbilden som skildrats i media. Utifrån ovanstående fakta ses det att politik har en viktig roll i stadskontorets arbete och att media därigenom kan påverka arbetet. De konkreta förändringar denna upplevda påverkan kan leda till kommer att presenteras i nästa stycke.

7.7 Medierapporteringens konsekvenser för stadskontorets arbete

7.7.1 Medierapporteringens konsekvenser för tjänstemännens dagliga arbete

Under intervjuernas gång har det framkommit exempel på hur tjänstemännen upplever att deras arbete har påverkats av mediebildens av "det farliga Malmö". Eftersom intervjupersonerna har olika arbetsroller inom stadskontorets organisation har det till viss del framkommit upplevda konsekvenser som är specifika för just deras arbetsroll. Vi har valt att presentera de som vi ansett mest relevanta tillsammans med generella konsekvenser för hela organisationen.

Trots att alla intervjupersoner varit positivt inställda till media, har de varit medvetna om att mediebildens av "det farliga Malmö" får vissa konsekvenser för deras dagliga arbete. Som nämnt i tidigare stycke upplevs media, genom politiken, ha ett visst inflytande över vad stadskontoret ska arbeta med, vilket även bekräftas av trygghetssamordnare 2:

Man kan väl säga så här att viss media är ju så pass stark så att jag personligen märker tydligt [...] att ibland känns det nästan som att media levererar den dagordningen som vi ska jobba efter. Alltså om de smashar upp någonting eller trycker till någon politiker då blir ju det nästan att det är den grejen vi måste jobba med här och nu. (trygghetssamordnare 2)

Citatet visar tydligt på att han upplever att media har ett inflytande över stadskontorets prioritering av arbetsuppgifter. Om media rapporterar om någonting blir det ofta stadskontorets uppgift att arbeta med frågan. Samtidigt är det, som de själva tar upp, inte alltid detta som de objektivt sett anser är viktigast för dem att arbeta med för tillfället. Ur samtliga intervjuer framkom konkreta exempel på hur intervjupersonernas arbetsdag anses påverkas av medierapportering. Bland annat säger preventionsstrategen följande:

Det som är påtagligt för mig är att om det står något [...] som faktiskt inte är sant om någonting som är tråkigt i Malmö så kan det droppa ner en biuppgift som kommer uppifrån. Om att ta fram statistik på det här. Så en del extrauppgifter kommer. Det handlar inte om att trola utan det handlar om att visa upp den statistik som finns och sen använda den hyfsat objektiva bilden som moteld till det som media ibland felaktigt fokuserar på. (preventionsstrategen)

Uttalandet tyder på att tjänstemännen kan få i uppgift att motarbeta mediebilden av Malmö som farligt. Samtidigt menar kommunikatorerna att medierapporteringen skapar mycket diskussioner som sedan ofta visar sig i form av kommentarer i sociala medier som kommunikationsavdelningen har som uppgift att bemöta. Hon anser att traditionell media inte är den största påverkansfaktorn för just hennes arbete utan det är utvecklingen av sociala medier:

Traditionell medias rapportering är inte det största problemet för oss här utan det är vad grupper runt om använder den bilden till som är problemet och som skapar extra arbete och insatser för oss. [...] Där är det ju mycket myter, desinformation, tolkningar, gissningar och spekulationer som uppstår. (kommunikatören)

Samtidigt vidgår hon att utvecklingen i sociala medier ändå ofta har sin grund i vad traditionell media skriver, vilket betyder att problematiken ofta börjar i traditionell media. Även här kan tjänstemännen få extrauppgifter kopplade till att motarbeta mediebilderna. Däremot säger trygghetsamordnare 1 att det inte bara är grupperna som kommunikatorerna syftar på som använder sociala medier för att uttrycka sin oro. Även andra malmöbor skriver, till följd av medierapporteringen, in till stadskontoret och uttrycker sin oro, vilket hon förklarar konsekvenserna av.

Man kan ju säga att en arbetsdag kan gå till att vi jobbar med besvärliga kommentarsfält där vi behöver sitta och fundera. Och då, ja då får ju annat vänta. [...] Jag tror inte det hjälper om man tillsätter andra människor att göra det. Utan de som arbetar med frågorna till vardags är de som ska svara, tillsammans med de som kan kommunikation. (trygghetsamordnare 1)

Även detta citat visar på upplevelsen av medierapporteringens makt att påverka prioriteringen av arbetsuppgifter. Tjänstemännens fokus måste nämligen läggas på att bemöta medborgarnas oro medan andra arbetsuppgifter får vänta. Kommunikatorerna och trygghetsamordnare 1 nämner även hur de måste ligga steget före eftersom de redan i förväg vet att vissa ämnen media väljer att ta upp kan komma att få konsekvenser för deras arbete. Som respons kan de behöva prioritera om sina resurser för att kunna bemöta problemet. Dessutom kan medierapporteringen kan också resultera i att tjänstemännen på stadskontoret får extra arbetsuppgifter i form av att behöva bemöta kritik inom områden som de inte har mandat för.

Då måste vi lägga ner tid och svara på det fast vi kanske inte ens har ansvaret att jobba med frågan. Men eftersom det skapar trygghet att vi faktiskt svarar får vi ibland hantera rykten [...] så där har vi rätt mycket vi får göra beroende på vad media skriver om. (krissamordnaren)

Baserat på uttalandet kan extrauppgifterna som anses tillkomma på grund av media således även gälla frågor som är utanför stadskontorets ansvarsområde. Kommunikatören berättar att kritik som ligger utanför ansvarsområdet i kombination med de arbetsuppgifter de faktiskt har ansvar för har gjort att stadskontoret försöker arbeta med media genom hela organisationen så att alla medarbetare ska kunna bemöta mediebilderna på ett effektivt sätt. Anledningen till att det är viktigt att besvara dessa kommentarer, precis som krissamordnaren nämner ovan, är att det skapar trygghet. Just trygghet har blivit ett viktigt begrepp inom Malmö stad vilket framhålls av preventionstrategen när han svarar på frågan om det finns någonting positivt med att Malmö av media framställs som en farlig stad:

Vad det här har lett till är att vi har fått ett nytt modeord i Malmö. Om man tittar på budgeten och andra officiella siffror så finns det ett ord som dyker upp i varannan mening, som inte varit särskilt vanligt tidigare. Det ordet är 'trygghet'. Allting som ska göras i Malmö är på något sätt kopplat till begreppet 'trygghet'. Och det är ingen slump att det blivit så. Så trygghetsfrågorna är just nu väldigt viktiga i Malmö.
(preventionstrategen)

Utifrån citatet ovan kan utläsas att han anser att mediebilderna av "det farliga Malmö" har lett till ett ökat fokus på trygghet, vilket av preventionstrategen ses som en positiv följd av medierapporteringen.

7.7.2 Medierapporteringens konsekvenser för långsiktigt arbete

Nedan kommer medierapporteringens upplevda konsekvenser för stadskontorets långsiktiga arbete presenteras. I slutet av 7.7.1 kom vi delvis in på detta ämne då det betonades att trygghet blivit ett centralt begrepp inom organisationen. För att ge tjänstemännen verktyg att kunna skapa trygghet och bemöta den negativa mediebilderna menar trygghetssamordnare 2 att:

Vi måste bli strukturerade och långsiktiga. Vi måste veta vad det är för problem vi har i staden. Om media målar upp en bild så ska vi lyssna till den, absolut. Men vi måste veta vilken väg vi ska gå. Skulle vi springa på

alla bollar efter vad media vill så kommer vi att springa på en himla massa bollar utan att vi vet vad vi ska göra med dem.

(trygghetssamordnare 2)

Att, som trygghetssamordnare 2 uttrycker det, "springa på alla bollar" efter vad media vill menar han blir problematiskt eftersom den bild som media målar upp av samhället, som nämnt tidigare, anses vara "förenklad och polariserad". Citatet visar alltså på att stadskontoret försöker motarbeta att media styr prioriteringen av arbetsuppgifter, för att kunna strukturera sitt arbete och dessutom arbeta mot ett mål. Samtidigt förstår han vilken makt media har vilket gör att stadskontoret trots sin medvetenhet har svårt att stå emot:

Ger vi efter? Ja alltså jag hade ju ljugit om jag sa nej. Målet är ju så klart att vi inte ska ge efter, men samtidigt [...] måste vi följa med eftersom media rapporterar dagligen. Det är självklart så att vi måste lyssna in om det är någonting vi bommar. (trygghetssamordnare 2)

Uttalandet bekräftar alltså det som framkommit i 7.7.1, nämligen att media upplevs påverka arbetet. Tjänstemännen anser att de måste ta hänsyn till vad media rapporterar om för att inte missa något, trots att detta kan försvåra deras långsiktiga ambitioner. För att undvika detta berättar han att stadskontoret har arbetat fram en policy över hur de ska arbeta. Policyn säger att de ska arbeta långsiktigt, främjande, förebyggande, kunskapsbaserat och, om möjligt, evidensbaserat, samtidigt som de även ska kunna hantera akuta händelser. Tanken med policyn förklarar han är att underlätta för tjänstemännen att bibehålla fokus på de "objektivt viktigaste" arbetsuppgifterna utan att påverkas utifrån.

Deras (medias) bild är kanske inte fel, men det kanske inte är just det som är det största problemet som vi ska jobba med. Men helt plötsligt så blir det i media att här har vi det största problemet. Och då har vi kanske tjänstemän och politiker som tänker "Wow då måste vi gå in med detta och jobba här" och då blir det ju galet. Utan vi måste ha modet att vara stabila och säga att 'Ja, det är bra att ni har rapporterat detta, men vi har målet där borta.' (trygghetssamordnare 2)

I citatet bekräftas återigen medias upplevda inflytande över prioriteringen av arbetsuppgifter. Dock visar införandet av policyn på att stadskontoret försöker motarbeta inflytandet för att istället kunna fokusera på de långsiktiga målen. För att ytterligare fokusera arbetet berättar han vidare att tanken är att skapa en lägesbild över hela Malmö. Tidigare har detta inte funnits då

staden varit uppdelad i olika stadsområden, där varje stadsområde haft sin egen lägesbild och egna mål att arbeta mot. Han berättar även att staden, delvis på grund av att motverka den negativa mediebilden, istället har slagit ihop dessa stadsområden till stora centrala förvaltningar där alla ska jobba mot samma mål.

Kan vi samla in det här [...] så att vi får en helhetsbild kommer vi kunna leverera den till ledningen, till politiker, till de som håller på med krisberedskap: så här mår Malmö idag. Har vi den bilden och tidningarna eller media kommer och säger att 'Nu händer detta i Malmö', så kan vi säga 'Nej, det är inte det som händer i Malmö. Det händer något där borta, men grunden ser ut så här.' Och märker vi att det händer någonting där, då får vi gå upp till styrgruppen och säga att vi behöver resurser där borta. (trygghetssamordnare 2)

Trygghetssamordnare 2 berättar ovan om ett konkret sätt att dels motverka medias upplevda inflytande över stadskontorets arbete, men även mediebildens av "det farliga Malmö". Detta genom att få en konkret bild av situationen i staden och därefter koncentrera sitt arbete på de långsiktiga målen. Malmö stad har även påbörjat ett preventionsarbete som ska ge resultat på lång sikt, vilket bland annat preventionsstrategen och trygghetssamordnare 2 arbetar med. Detta arbete berättar de kallas CTC, vilket står för Communities that Care där tillvägagångssättet består av enkätstudier. Malmö är den första staden i Sverige som påbörjat detta. Vad CTC, enligt preventionsstrategen, ska uppnå är att organisera det sociala arbetet och peka ut de bakomliggande orsakerna till normbrott för att lämpliga förebyggande insatser ska kunna sättas in.

Vi jobbar för att det inte ska ske, det här 'farliga Malmö'. Så de här extra resurserna det är CTC till exempel. Det är ju helt fantastiskt att politikerna har fattat det beslutet att det ska användas i Malmö. [...] Vi ligger riktigt, riktigt, riktigt på framkant. Och det är ett långsiktigt tänk. Tänk er bara politiker som säger att nu ska vi sätta igång någonting där vi inte kommer se resultatet på flera, flera år. [...] Men det är så långt vi måste ha mod att tänka. (trygghetssamordnare 2)

Återigen ges i citatet ett konkret exempel på hur den negativa mediebildens av staden kan motarbetas. CTC är således tänkt att från grunden förebygga uppkomsten av normbrott, vilket i sin tur kommer ge media färre händelser att rapportera om. Sammanfattningsvis säger intervjupersonerna själva att både det nya långsiktiga tänkandet med policyn och arbetet med

CTC delvis införts som ett sätt att motverka mediebilderna av "det farliga Malmö" som finns, men även för att själva kunna styra sitt arbete.

Under avsnittets gång har vi presenterat relevant fakta som framkommit ur intervjuerna. Denna fakta kommer vi i nästa kapitel att analysera och diskutera med hjälp av våra valda teorier.

8. Analys

Nedan presenteras vår analys av intervjumaterialet utifrån vår valda teori. Vi kommer, som tidigare nämnt, att försöka förstå tjänstemännens upplevelser av mediebilderna och hur de anser att den påverkar genom applicerandet av teorin om moralpanik. Vårt huvudsakliga fokus i analysen kommer främst vara andra delen i vår frågeställning som berör påverkan, då intervjupersonernas upplevelser av mediebilderna tydligt framkommit i resultatdelen. Teorin kommer dessutom diskuteras och analyseras utifrån ett normperspektiv för att få fram eventuella positiva konsekvenser av moralpaniken som traditionellt i grunden har en negativ syn på mediepåverkan. Genom empiridelen har vi tydligt kunnat se att tjänstemännen självmant tagit upp samtliga steg i teorin om moralpaniken utan att uttryckligen nämna begreppet "moralpanik". På grund av att varje steg tydligt framkommit i intervjuerna anser vi oss kunna dra kopplingen till att de faktiskt upplever att det skett en moralpanik om problematiken i Malmö.

8.1 Analys av resultat med hjälp av teorin om moralpanik

Enligt avsnitt 5.2 sker moralpanik genom fem olika steg där det i slutändan leder till förändringar eller nedtrappningar beroende på hur den bemöts. Fokuset ligger inte på att bevisa eller testa teorins adekvans utan hur vi genom teorin kan förstå och föra en diskussion om intervjupersonernas upplevelse av mediebilderna och dess påverkan på deras arbetsutövning.

Brottslighet i sig har länge setts som ett hot mot samhällets värderingar. Brottsligheten i just Malmö har dock fått en ännu värre stämpel på sig, delvis på grund av media. Detta påtalas flertalet gånger av intervjupersonerna när de diskuterar sina upplevelser av mediebilderna av Malmö. Tjänstemännen framhäver även att de upplever att media förenklar komplexa fenomen såsom skjutningar och endast visar en delförklaring till uppkomsten på ett sådant sätt som upplevs skapa mycket känslor och oro i samhället. Som Strömbäck framhållit i avsnitt 3.1 visar media endast ett urval av vad som sker i samhället, men då media ofta är vår enda källa präglar detta hela vår samhällsbild. Intervjupersonerna anser att det är problematiskt att folk tar till sig

denna förenklade bild och ser den som den enda förklaringen eftersom det i sin tur kan leda till en ökad rädsla för att bli utsatt för brott i Malmö då de upplever att det påverkar samhällets uppfattade brottsfrekvens och bild av Malmö. Ett konkret exempel på detta, som framkommit i en av våra intervjuer, är att tjänstemannen upplever att folk är rädda för att bli skjutna i Malmö trots att det är osannolikt att de skulle bli det. Det är betydligt större risk att utsättas för andra brott såsom rån men ändå upplever tjänstemannen att folk inte är lika rädda för att bli rånade. Denna upplevelse kan förklaras genom moralpaniken då teorin tar upp att medias förenkling spelar en stor roll i orons upptrappning. Samhällets ökade rädsla till följd av medierapportering bekräftas även av avsnitt 4.1 där exempelvis Ruigrok *et al* (2017), Lowry *et al* (2003), Boda och Szabó (2011) och Sotirovic (2001) kommit fram till denna slutsats. Den ökade rädslan som tjänstemännen anser sker i samhället tror preventionsstrategen delvis kan bero på att den förenklade bilden inte tar upp andra bakomliggande faktorer som behöver samspela för att en individ ska bli utsatt för brott. Detta visar han genom att säga: "Det finns inte en orsak till att det sker gängmord i Malmö, det finns kanske 50 orsaker som samspelar". Samtidigt måste det framhållas att medierapporteringen inte är den enda anledningen till att tjänstemännen anser att oron ökar. Skjutningar i sig kan nämligen tänkas väcka känslor hos medborgarna på grund av brottets allvarlighet och den otrygghet som skapas av vetskapen om att folk går runt med vapen i offentliga miljöer. Den oro som intervjupersonerna upplever att folk känner om problematiken i Malmö skulle alltså även delvis kunna bero på den typ av brottslighet som sker i staden och hur starka känslor som det väcks.

När media däremot frekvent rapporterar om brottsligheten i Malmö kan folk, enligt tjänstemännens uppfattning, få bilden av att det är hela Malmö som stad som är farlig och att det är stor risk att bli utsatt för brott bara man åker dit. Som intervjupersonerna diskuterat anser de att det inte blir samma rubriker när det sker brottslighet i andra jämförbara städer i Sverige, samtidigt som Malmö har en geografisk yta och en historia som skiljer sig, vilket tjänstemännen anser media kan använda sig av för att skapa rubriker och locka läsare. Därför upplever tjänstemännen att folk kopplar hela Malmö till brottslighet och utsatthet och därav känner en rädsla att åka dit, medan man i andra städer endast undviker vissa områden i de städerna. Detta har krissamordnaren tagit upp när hon säger att "då blir det ju en känsla av att i Stockholm så är det farligt att åka till det området". Därmed anser hon att media kan befästa den farlighetsstämpel som Malmö fått och bidra till den ökade oron och en möjlig moralpanik. Viktigt att poängtera är dock att oron inte av tjänstemännen ses som endast orsakad av media, vilket de är tydliga med att framföra. Problemen media skriver om är verkliga händelser som skett, vilket innebär att de människor som själva upplevt eller sett problemen som rapporteras kan tänkas bli oroliga oavsett medierapportering. Deras oro är alltså enligt tjänstemännen inte ogrundad,

men när media rapporterar på det sätt de gör anser tjänstemännen att de sprider och förstärker oron som samtidigt inte överensstämmer med den officiella brottsstatistiken som finns. Kommunikatören säger uttryckligen att "det tror vi mycket har med medierapportering att göra. Man upplever att det sker mycket mer brott än det faktiskt gör". Detta kan göra att oron ses som oproportionerlig, vilket stämmer överens med vad moralpaniken säger om medierapporteringens bidragande till att det kan skapas en moralpanik i samhället.

Oavsett samhällsförankring upplever tjänstemännen på stadskontoret att oron påverkar deras arbete. De förklarar att detta delvis sker genom politiken eftersom stadskontoret är en politiskt styrd organisation. Som moralpaniken hävdar sker de samhällsförändringar, som moralpaniken kan leda till, bland annat genom att politiker reagerar på folkets oro. Våra intervjupersoner upplever att medierapporteringen främst påverkar politikerna som måste ta hänsyn till medborgarnas opinioner för att inte förlora väljare. Detta då politiker är intresserade av vad folk anser är viktiga frågor eftersom de är beroende av deras stöd. Politikerna kan då i sin tur bestämma vad stadskontoret ska jobba med genom exempelvis resursfördelning eller krav om nytt trygghetsfokus, vilket intervjupersonerna berättat sker. Vi menar alltså på att detta återigen stämmer med vad moralpaniken hävdar; att politikerna reagerar och skapar förändring genom att sätta krav och styra vad tjänstemännen på stadskontoret ska arbeta med för att lugna samhällsmedborgarnas oro. Detta leder enligt tjänstemännen till att de måste jobba med frågor oavsett om de i dagsläget anser dessa vara de viktigaste frågorna eller inte. Detta menar vi kan leda till att insatserna som politikerna begär av stadskontoret blir ett sätt att locka väljare. Som preventionstrategen nämnt har politiker "sina väljare att ta hänsyn till så de måste framstå som allvetande och drivande och kunniga trots att de ofta inte är det". Eftersom tjänstemännen upplever att politiker påverkas av media mer än de själva, anser de att politiker kan ta beslut om insatser för problem som uppmärksammas i media eftersom de vet att väljarna reagerar på detta snarare än att insatsen har en tydlig samhällsförankring. Det blir då inte en fråga om stadens bästa, utan snarare ett sätt att vinna valet. Stadskontorets arbete kan utifrån denna synvinkel ses som en bricka i det politiska spelet. Viktigt att tänka på i sammanhanget är att de insatser som sätts in och den resursfördelningen ser ut kan påverkas av politikernas olika ideologier. De exakta konsekvenserna kan då bero på vilket parti som styr staden för tillfället, vilket även betyder att tjänstemännens upplevelser av medierapporteringens påverkan kan ändras på grund av detta.

Tjänstemännen upplever att viss typ av brottslighet skapar mer oro än annan, trots att det är extremt liten risk att bli utsatt för dessa brott. Deras resonemang stöds även av tidigare

forskning på ämnet, vilket framkommit i avsnitt 4.1. Intervjupersonerna menar att politikerna på grund av oron prioriterar dessa typer av brottslighet medan andra typer av brottslighet som kan vara mer frekvent förekommande bortprioriteras då de inte får samma reaktion från samhället. Anledningen till detta har inte tagits upp av intervjupersonerna men kan tänkas vara samma som diskuterats tidigare, nämligen att få stöd från folket genom att lägga fokus på samma frågor som media. De långsiktiga konsekvenserna av detta kan vara att stadskontoret istället för att motverka det faktiska problemet med kriminalitet får arbeta med att motverka en mediebild av problemet. Konsekvenserna av detta kan i sin tur vara både positiva och negativa. Positiva konsekvenser kan vara att vissa typer av brott i media får uppmärksamhet som i längden kan leda till att insatser mot brotten sätts in av exempelvis stadskontoret, vilket i sin tur kan göra att brottsfrekvensen minskar. De negativa konsekvenserna kan däremot vara att brott som inte får samma medieuppmärksamhet bortses ifrån och inte bekämpas med samma resurser, vilket i sin tur skulle kunna leda till att dessa brott ökar. Om övrig brottslighet ökar drastiskt skulle även en ny moralpanik kunna uppkomma och medborgarna skulle med stor sannolikhet bli kritiska mot stadskontoret då många hade ansett att de misslyckats med sin uppgift gällande brottsprevention. Dessutom kan det tänkas att människor som blivit utsatta för någon typ av brott som blivit "bortprioriterat" känner sig förolämpade då de känner att de blivit utsatta för inte tas på tillräckligt stort allvar. Detta kan göra att gruppen tappar sitt förtroende för stadskontoret vilket kan bli problematiskt.

Intervjupersonerna menar att de ibland får arbeta med frågor som de själva inte anser vara de viktigaste för tillfället. De menar att detta sker bland annat genom att de får bemöta medborgarnas oro på exempelvis kommentarsfält i sociala medier för att skapa trygghet. Sett genom teorin om moralpaniken kan det sägas att tjänstemännen upplever en påverkan på sin arbetsutövning direkt från samhället. Som förklaras i avsnitt 5.2 kan responsen komma genom politik eller från organisationer. Eftersom stadskontoret är en organisation behöver därför inte all påverkan ske genom politiken, vilket tjänstemännen själva framhåller. Trots att de upplever att bemötandet av oron inte alltid är, som tjänstemännen uttrycker sig, den "objektivt viktigaste arbetsuppgiften" är det fortfarande väldigt viktigt enligt dem på grund av att det är trygghetsskapande. Vi anser även att det kan fungera legitimerande då risken annars är att folk kan tappa förtroendet för stadskontoret, vilket i längden kan innebära ett hot mot demokratin om folk börjar agera irrationellt och tar lagen i egna händer. Detta styrks av avsnitt 4.2 där det framförts att tidigare forskning bekräftat en korrelation mellan medierapportering och sänkt förtroende för den rättsliga praktiken, vilket en stor del av stadskontorets arbete är kopplat till. Som tjänstemännen anser, skapar media en oproportionerlig oro i samhället och de måste alltså av trygghetsskäl bemöta och motverka den, trots att det innebär att andra arbetsuppgifter får

vänta. När tjänstemännen på stadskontoret använder uttrycket "objektivt viktigare arbetsuppgifter" tyder detta på att oron inte anses vara lika viktig som andra arbetsuppgifter, även om de tydligt framhåller att det fortfarande är av vikt att bemöta den. Det som diskuterats ovan visar dock på att denna distinktion är svår att göra eftersom oron på sikt kan skapa allvarliga problem om den inte bemöts på ett korrekt sätt. Vi anser att det därför krävs en balans mellan att jobba med enligt tjänstemännen viktiga frågor och att bemöta folks oro i de fall dessa två inte är samstämmiga. Arbetar stadskontoret endast med det som de anser vara de viktigaste problemen i staden kan det leda till ovan nämnda konsekvenser, samtidigt som de inte endast kan fokusera på de problem som folk oroar sig över då dessa inte nödvändigtvis är samstämmiga med situationen i staden. Dessutom kan bemötandet av medborgarnas oro på exempelvis sociala medier ses som ett sätt för stadskontoret att trappa ner oron som skapats och därigenom motverka den upplevda moralpaniken.

Tjänstemännen upplever dock inte bara medierapporteringens påverkan på deras arbete som negativ. De framhåller att mediebilderna av "det farliga Malmö" är en delorsak till att de påbörjat ett långsiktigt arbetssätt med lägesbilderna över Malmö och CTC-arbetet. Som trygghetssamordnare 2 förklarar är lägesbilderna tänkt att kunna ges till bland annat politiker och media för att kunna trappa ner oproportionerlig oro, precis som besvarandet av kommentarer på sociala medier. Detta görs för att undvika förändringar som är grundade i en vinklad uppfattning av samhället och kunna fokusera på de, enligt stadskontoret, "objektivt viktigaste frågorna". Denna förändring ses av tjänstemännen som positiv eftersom de får en ökad möjlighet att arbeta med det som de själva anser vara viktigast. Eftersom tjänstemännen jobbar med preventionsfrågor varje dag kan de ses som experter på sitt ämne och bör därmed veta bäst angående vilka insatser som behövs i Malmö. Däremot anser vi att det kan finnas en risk att lägesbilderna istället skapar en misstro från samhället. När media skriver om en händelse kan det, som tjänstemännen anser, skapa en stor oro i staden. Om stadskontoret då utifrån sin lägesbild säger att detta inte är det viktigaste att arbeta med för tillfället kan risken finnas att medborgarna känner att stadskontoret inte bryr sig och att de därmed tappar förtroendet för organisationens verksamhet. Om folk känner att stadskontoret inte gör något för att motverka problemet som medborgarna anser är viktigast kan det återigen på lång sikt leda till att folk tar lagen i egna händer och att det på så vis blir ett hot mot demokratin. Lägesbilderna kan således bli ett väldigt bra redskap för stadskontoret men samtidigt måste den användas med försiktighet. Denna positiva upplevelse av medierapporteringens konsekvenser för tjänstemännens arbete skulle kunna förklaras genom teorin om moralpanik då teorin menar att moralpaniken kan trappas ner och motverkas. På detta sätt kan lägesbilderna ses som ett försök att göra detta.

Även CTC-arbetet kan tänkas uppkommit till följd av ett försök att trappa ner en möjlig moralpanik om brottsligheten i staden eftersom trygghetssamordnare 2 anser att "vi jobbar för att det inte ska ske, det här 'farliga Malmö'" och berättar vidare om CTC-arbetet. Eftersom Malmö statistiskt sett inte utmärker sig jämfört med jämförbara städer, finns det inte något konkret belegg för att Malmö är den stad som är i störst behov av CTC i Sverige. Däremot står det fast att Malmö har verkliga problem med kriminalitet, vilket framkommit både i inledningen och resultatredovisningen, och det kan tänkas vara därför intervjupersonerna ser arbetet som en positiv konsekvens av medierapporteringen och inte ett omotiverat extraarbete. Det är positivt för staden att få dessa extraresurser då framtida kriminalitet kan motverkas och således minska problemen i staden. Vi anser att det dock även skulle kunna tänkas bekräfta den "farliga" mediebilden av Malmö då vissa individer eller grupperingar kanske tänker att den enda staden i Sverige som påbörjat arbetet bör vara den som är i störst behov. CTC skulle alltså kunna vara en långsiktig lösning på Malmös problem med brottslighet men samtidigt finns en risk att arbetet befäster mediebilden av "det farliga Malmö", vilket vi anser bör tas hänsyn till. Återigen kan även denna upplevda positiva konsekvens av medierapporteringen om staden förklaras genom ett försök att trappa ner och förhindra moralpaniken som vi tolkar att tjänstemännen upplever har uppstått i staden.

Utifrån intervjupersonernas upplevelse kan det utläsas att teorin om moralpaniken är applicerbar för att förstå den påverkan som de känner att media har. De upplever att media är med och skapar en oproportionerlig oro över problematiken i Malmö och att detta påverkar stadskontorets arbete, först genom folket och sedan politiken. Samtidigt måste det framhållas att detta är en rent kvalitativ studie som endast fokuserar på intervjupersonernas upplevelser av fenomenet. Detta betyder att tjänstemännens upplevelse av att det har uppstått en moralpanik angående brottsligheten i Malmö inte nödvändigtvis behöver delas av övriga.

8.1.1 Analys av moralpaniken genom ett normperspektiv

Moralpaniken är, som framhållits i 5.2, en teori som har en negativ inställning till medierapporteringen och dess konsekvenser. Men att samhället, som är det tredje steget i moralpaniken och som intervjupersonerna upplever, reagerar med oro på medias rapportering av olika händelser menar vi inte nödvändigtvis behöver vara något negativt. Vi har ovan redan nämnt ett par positiva effekter som tjänstemännen upplever att medierapporteringen fört med sig. Däremot anser intervjupersonerna att oron de upplever medierapporteringen medför till största del är negativ. Ur ett normperspektiv kan folkets reaktion på medierapporteringen

istället ses som en motverkanskraft mot brott, snarare än ett problem som bör motverkas. Samhällets reaktion kan visa på att överträdelsen av de rättsliga normerna inte är socialt accepterad. Detta i sig kan ses som preventionsskapande eftersom individerna som begår brotten riskerar att straffas inte bara rättsligt, utan även socialt. Utifrån denna rättssociologiska infallsvinkel kan den upplevda moralpaniken hjälpa stadskontorets arbete med att skapa trygghet och förebygga brottslighet. Eftersom människor ofta strävar efter att tillhöra en grupp och känna tillhörighet skulle de sociala sanktionerna till och med kunna upplevas som värre än de rättsliga. De sociala sanktionerna skulle kunna vara exkludering från gruppen, i detta fall samhället, vilket i sin tur kan leda till stigmatisering av förövaren. Eftersom människan, som framkommit i 5.5, tenderar att göra en kostnadskalkyl på vilka handlingar som ger mest fördelar kan man tänka sig att detta i sig kan göra att man väljer att avstå från brottet för att sanktionerna väger tyngre än vinsterna av gärningen. Om samhällets reaktion på viss brottslighet är väldigt stark kan detta också betyda att de sociala sanktionerna blir mer omfattande. Ju mer omfattande de sociala sanktionerna blir, desto mer preventiva blir dem. Detta betyder att starka sociala normer kan täcka upp där de rättsliga normerna fallerar och därmed fungera brottspreventivt.

Det är däremot inte alltid de sociala sanktionerna kan fungera preventivt. Om personen som utför en gärning exempelvis är med i ett kriminellt gäng betyder det att de har sin egen gemenskap och egna sociala normer utanför samhället. Ett sådant utanförskap kan påverka hur starka de sociala sanktionerna upplevs vara. I detta fall kan de sociala sanktionerna från samhället vara av mindre betydelse då gärningen inom gruppen ofta är accepterad och enligt gruppens sociala normer kanske till och med förväntad. Detta visar på att de sociala sanktionerna inte längre blir brottspreventiva utan de rättsliga sanktionerna får agera själva.

Om samhället å andra sidan inte reagerat på medierapporteringen om exempelvis skjutningar hade detta kunnat tolkas som att den sociala normen inte är stark, vilket skulle kunna leda till en normalisering där vapen i offentliga miljöer kan ses som socialt accepterat. Trots att moralpaniken har sina negativa konsekvenser, kan motsatsen också innebära detta. Om vapen i offentliga miljöer ses som socialt accepterat hade med största sannolikhet exempelvis anmälningsbenägenheten minskat då den sociala normen inte längre skulle stödja den rättsliga. Detta hade i sin tur försvårat upprätthållandet av den rättsliga praktiken och därmed blivit kontraproduktivt.

Detta är bara en infallsvinkel på fenomenet men det finns även andra faktorer som påverkar. Som framkommit i intervjuerna upplever tjänstemännen att exempelvis främlingsfientlighet kan vara en av dessa då vissa grupper i samhället har anledning att driva specifika diskurser. Detta kan då innebära att moralpaniken beror på vem det är som utfört handlingen, snarare än handlingen i sig. Om man däremot endast fokuserar på de förutsättningar vi tagit upp ovan kan moralpaniken som sagt ses som en positiv samhällskraft som kan hjälpa stadskontoret i sitt brottspreventiva arbete.

9. Slutsatser

Utifrån resultatet och analysen står det klart att tjänstemännen på stadskontoret vi har intervjuat anser att mediebilden av "det farliga Malmö" är en förenklad och polariserad bild av staden som de inte anser är en helt korrekt avbild. De har visat detta genom att ta upp saker såsom hur de anser att media arbetar och även hänvisat till officiell statistik och trygghetsmätningar. De uppger att det bland annat kan bero på att Malmö har en geografisk yta, en historia och en befolkning som skiljer sig från andra svenska stora städer och därför oförtjänt får leva med denna negativa stämpel som den har idag. Tjänstemännen upplever dessutom att denna mediebild har en påverkan på deras arbete som i första hand tolkas som negativ men som även fört med sig positiva förändringar. Denna påverkan anser de sker både i deras dagliga och långsiktiga arbete vilket de själva i intervjuerna berättat om. Eftersom stadskontoret är en politiskt styrd organisation upplever tjänstemännen även att mycket av mediepåverkan sker genom politiken men den sker även direkt från samhället, vilket gör att teorin om moralpaniken är en möjlig förklaring till varför upplevelserna av denna påverkan har uppstått.

Tjänstemännen anser att deras dagliga arbete påverkas på så sätt att de får bemöta medborgarnas oro och försöka motverka denna. Intervjupersonerna upplever att mediebilden har en stor del i uppkomsten och spridningen av denna oro, vilket blir problematiskt då de som nämnt inte anser att den är helt korrekt, utan att den fokuserar på att visa upp en negativ sida av Malmö som stad. Som framkommit i intervjuerna leder detta till att andra arbetsuppgifter får vänta och att de då måste skjuta upp vad de anser vara "objektivt viktigare frågor". Eftersom tjänstemännen arbetar med preventionsfrågor inom Malmö stad varje dag vet de rimligen konkret hur läget ser ut i Malmö och vilka insatser som behövs. Dock gör den oro som de upplever att media skapar i samhället att de hela tiden måste ha en balansgång mellan arbete som de själva anser att de behöver prioritera och trygghetsskapande arbete som minskar oron i staden. De talar alltså i första hand om mediepåverkan som någonting negativt. Vi anser dock att det är problematiskt att göra en distinktion mellan "objektivt viktigare frågor" och bemötandet

och förebyggandet av oron, då vi i kapitel 8 visat vilka möjliga konsekvenser detta kan föra med sig.

Vid en första anblick upplevs medborgarnas oro ofta som något negativt och behöver bemötas och motarbetas, men som vi tagit upp i analyskapitlet kan oron även anses vara positiv. Utifrån en rättssociologisk infallsvinkel kan medborgarnas starka reaktion på normbrott tyda på att den sociala normen i samhället är stark och att folk därmed bryr sig. Normbrott leder som sagt till sanktioner för förövaren och i de fall där rättsliga sanktioner inte är tillräckliga kan de sociala sanktionerna täcka upp. Således kan en moralpanik och den oro den för med sig fungera brottspreventivt eftersom en individ skulle kunna avstå från att utföra en brottslig handling av rädsla för sociala sanktioner. Dessutom visar medborgarnas reaktion på normbrottet att det inte är socialt accepterat. Skulle medborgarna inte reagera hade en normalisering av normbrottet kunnat ske, vilket på sikt kan leda till att brottsligheten ökar. Genom denna rättssociologiska infallsvinkel kan moralpaniken som tjänstemännen upplever eventuellt hjälpa tjänstemännen i deras brottspreventiva arbete. Samhällets starka reaktion på normbrott kan därigenom ses som ett komplement till stadskontorets brottspreventiva arbete.

Att brottsligheten i Malmö fått mycket medieuppmärksamhet anses även ha lett till andra, av intervjupersonerna upplevda, positiva effekter. De uppger alltså att de faktiskt finns vissa positiva konsekvenser av medierapporteringen av "det farliga Malmö" som de själva upplevt i sitt arbete. Exempelvis förklarar de att arbetet med CTC uppkommit delvis på grund av mediebildens av "det farliga Malmö". CTC-arbetet anses vara positivt för staden då det kan motverka framtida brottslighet och därför minska problemen i staden även om Malmö rent statistiskt inte är den stad som har mest behov av detta. Däremot skulle det även kunna tänkas, som diskuterats i kapitel 8, befästa den negativa mediebildens. Även lägesbilden som stadskontoret försöker skapa anser intervjupersonerna har uppkommit delvis på grund av medierapporteringen om staden. Lägesbilden upplevs vara positiv eftersom de genom den kan undvika förändringar i stadskontorets arbetssätt som är grundade i en vinklad uppfattning av samhället och genererar dessutom ett underlag som motiverar deras arbete. Samtidigt som lägesbilden kan vara ett bra verktyg för stadskontoret måste det återigen finnas en balans mellan vad som framkommer i lägesbilden och vad som framkommer i media. Detta på grund av att tjänstemännen anser att medborgarnas upplevelse av vad som är viktigt är påverkad av media. Vi menar därför att det i sin tur kan göra att medborgarna kan bli kritiska mot stadskontoret om organisationen endast arbetar med frågor de anser är viktiga utan att ta

hänsyn till det som media tagit upp.

Sammanfattningsvis framkommer det tydligt att media upplevs ha en påverkan på stadskontorets arbete, vilket kan förstås genom teorin om moralpanik delvis då man i tjänstemännens berättelser kan följa de fem stegen som teorin involverar. De tar upp diskrepansen mellan officiell statistik och trygghetsmätningar som gjorts, samtidigt som de anser att politiken spelar roll för de förändringar de anser att mediebilden för med sig. Denna upplevda påverkan, som visats i både resultat- och analysavsnittet, har vi kunnat se har lett till dels förändringar i arbetssätt men även försök till att trappa ner den upplevda moralpaniken. Effekterna som intervjupersonerna upplever av medierapporteringen menar vi kommer finnas kvar så länge media fortsätter rapportera om händelser, då vi både i avsnittet om bakgrund och tidigare forskning visat på att mediepåverkan sker. Dessutom upplever intervjupersonerna själva att det är så, mycket på grund av den politiska styrningen. Därför anser vi att stadskontoret inte kan stoppa de förändringar en moralpanik kan leda till, delvis på grund av att de är politiskt styrda, men de kan däremot försöka minska dem genom exempelvis CTC och den nya lägesbilden. Dock behövs detta, som nämnt tidigare, göras med försiktighet för att inte skapa andra allvarliga konsekvenser som framkommit i kapitel 8. Samtidigt måste det finnas medvetenhet om att alla konsekvenser som mediebildens av "det farliga Malmö" upplevs fört med sig inte bör ses som negativa utan att det även kan finnas positiva aspekter av påverkan, vilka diskuterats genom uppsatsens gång.

Slutligen måste det betonas att detta inte är någon slutsats som kan generaliseras till andra organisationer inom Malmö stad som arbetar med liknande arbetsuppgifter då denna rent kvalitativa studie endast fokuserar på intervjupersonernas upplevelser av mediebildens av "det farliga Malmö" och om och hur de anser den påverkar deras brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Vi kan således inte heller dra slutsatser om den påverkan som tjänstemännen anger att de upplever faktiskt är på grund av just mediebildens eller om andra faktorer spelar in.

10. Avslutande diskussion

Eftersom mediepåverkan är ett så pass komplext ämne kan det studeras från många olika infallsvinklar. Det är många olika faktorer som spelar in vilket gör att det kan bli olika resultat beroende vad man väljer att fokusera på. Vi valde att ha fokus på stadskontorets arbete medan en annan möjlighet hade varit att fokusera mer på fenomenet ur ett medieperspektiv och göra

en diskursanalys av nyhetsartiklarna som finns om staden. Hade vi haft mer tid och mer resurser hade det varit intressant att undersöka hur media även upplevs påverka andra myndigheters arbete i staden, däribland polis och domstolar. Dessutom hade det varit intressant att närmare studera hur politiker upplever att de påverkas av media för att få en mer heltäckande bild av fenomenet. Det hade även varit möjligt att göra någon form av jämförelse med andra städer såsom Stockholm eller Göteborg för att kunna se hur och varför mediebilderna skiljer sig städerna emellan. Vi har nämnt att skjutningar är ett sådant brott som väcker mycket känslor hos individer, därför skulle man kunna titta närmare på vilken typ av brottslighet det är som faktiskt sker i Malmö och om detta har någon påverkan på oron i staden. Trots att den generella brottsligheten i staden har minskat på senare tid kan det tänkas att viss typ av brottslighet, såsom skjutningar och mord, ökat med tiden vilket eventuellt kan förklara den ökade oron i staden.

Det komplexa ämnet innebär som sagt att det går att studera på många sätt. Då vi hade en tidsram cirka åtta veckor hade vi inte möjlighet att samla in tillräckligt mycket kvalitativ data för att försöka oss på att dra generella slutsatser om mediebilderna eller dess påverkan.

11. Källförteckning

11.1 Böcker

Baier, Matthias & Svensson, Måns (2009). *Om normer*. 1. uppl. Malmö: Liber

Bryman, Alan (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder*. 2., [rev.] uppl. Malmö: Liber

Carrabine, Eamonn (2008). *Crime, culture and the media*. Cambridge, UK: Polity

Denscombe, Martyn (2009). *Forskningshandboken: för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur

Ejvegård, Rolf (2009). *Vetenskaplig metod*. 4. uppl. Lund: Studentlitteratur

Hydén, Håkan (2002). *Rättssociologi som rättsvetenskap*. Lund: Studentlitteratur

Mathiesen, Thomas (2005). *Rätten i samhället: [en introduktion till rättssociologin]*. Lund: Studentlitteratur

Newburn, Tim (2013). *Criminology*. 2nd ed. London: Routledge

Pollack, Ester (2001). *En studie i medier och brott*. Diss. Stockholm : Univ., 2001

Ryen, Anne (2004). *Kvalitativ intervju: från vetenskapsteori till fältstudier*. 1. uppl. Malmö: Liber ekonomi

Strömbäck, Jesper (2009). *Makt, medier och samhälle: en introduktion till politisk kommunikation*. 1. uppl. Stockholm: SNS förlag

11.2 Vetenskapliga artiklar

Boda, Zsolt & Szabó, Gabriella (2011). *The media and attitudes towards crime and the justice system: A qualitative approach*. *European Journal of Criminology* 8, 329–342.

<https://doi.org/10.1177/1477370811411455>

Doyle, Aaron (2006). *How not to think about Crime in the Media*. *Canadian Journal of Criminology and Criminal Justice* 48, 867–885. <https://doi.org/10.3138/cjccj.48.6.867>

Gross, Kimberly & Aday, Sean (2003). *The Scary World in Your Living Room and Neighborhood: Using Local Broadcast News, Neighborhood Crime Rates, and Personal Experience to Test Agenda Setting and Cultivation*. *Journal of Communication* 53, 411–426. <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2003.tb02599.x>

Krause, Krystin (2014). *Supporting the Iron Fist: Crime News, Public Opinion, and Authoritarian Crime Control in Guatemala*. *LATIN AMERICAN POLITICS AND SOCIETY* 56, 98–119.

Lowry, Dennis T., Nio, Tarn Ching Josephine & Leitner, Dennis W. (2003). *Setting the Public Fear Agenda: A Longitudinal Analysis of Network TV Crime Reporting, Public Perceptions of Crime, and FBI Crime Statistics*. *Journal of Communication* 53, 61–73. <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2003.tb03005.x>

Mastro, Dana, Lapinski, Maria Knight, Kopacz, Maria A. & Behm-Morawitz, Elizabeth (2009). *The Influence of Exposure to Depictions of Race and Crime in TV News on Viewer's Social Judgments*. *Journal of Broadcasting & Electronic Media* 53, 615–635. <https://doi.org/10.1080/08838150903310534>

Mathiesen, Thomas (2001). *Television, public space and prison population*. *Punishment & Society* 3, 35.

Nabi, Robin L. & Sullivan, John L. (2001). *Does television viewing relate to engagement in protective action against crime? A cultivation analysis from a theory of reasoned action perspective*. *Communication Research* 28, 802–825. <https://doi.org/10.1177/009365001028006004>

Reichert, Jenny & Richardson, James T. (2012). *Decline of a Moral Panic*. *Nova Religio: The Journal of Alternative & Emergent Religion* 16, 47–63. <https://doi.org/10.1525/nr.2012.16.2.47>

Ruigrok, Nel, van Atteveldt, Wouter, Gagestein, Sarah & Jacobi, Carina (2017). *Media and juvenile delinquency: A study into the relationship between journalists, politics, and public*. *Journalism* 18, 907.

Sotirovic, Mira (2001). *Affective and cognitive processes as mediators of media influences on crime-policy preferences*. *Mass Communication & Society* 4, 311–329. https://doi.org/10.1207/S15327825MCS0403_04

11.3 Rapport

Brottsförebyggande rådet (2018). *Nationella trygghetsundersökningen 2017 - om utsatthet, otrygghet och förtroende*. [Rapport 2018:1] Stockholm

11.4 Internetkällor

Malmö stad (2018). *Anmälda brott*. <https://malmo.se/Kommun--politik/Fakta-och-statistik/Trygghet-och-sakerhet/Anmalda-brott.html> [2018-05-17]

Nationalencyklopedin (u.å.). *Massmedier*.

<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/massmedier> [2018-03-16]

Nationalencyklopedin (u.å.) *Diskurs*. <http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/diskurs>
[2018-03-23]

Polismyndigheten (2017). *Oron fortsatt hög men förtroendet för polisen ökar*.

<https://polisen.se/aktuellt/nyheter-2016-2017/2017/december/oron-fortsatt-hog-men-fortroendet-for-polisen-okar/> [2018-05-17]

12. Bilagor

12.1 Bilaga 1: Intervjuguide

Berätta om dig själv och dina arbetsuppgifter. Vad är det du arbetar med?

Pratar du med dina kollegor om mediebilderna av "det farliga Malmö"? I så fall på vilket sätt? Reflekterar ni över medias bild i ert arbete?

Känner du ökad press i ditt arbete på grund av bilden av Malmö som uppkommit i media? Upplever du att media har en faktisk påverkan på ditt dagliga arbete? Indirekt påverkan?

Har du känt någon förändring över tid? Hur var det för ett par år sedan jämfört med nu? Finns det specifika händelser, som uppmärksammats i media, som påverkat din arbetsutövning mer än andra?

Hur upplever ni att bilden av Malmö stämmer med hur ni upplever verkligheten?

Anser du att ni på stadskontoret har en möjlighet att påverka media?

Är det någonting du känner att vi inte har tagit upp som du tycker är av betydelse eller intressant som du känner att du vill ta upp?

Har du några egna synpunkter/tankar du vill framföra?

12.2 Bilaga 2: Brottförebyggande rådets statistik

Anmälda brott

	År	
	2017	
	Antal	/100 000 inv
Göteborgs kommun		
Våldsbrott	7 114	1 270
Försök till mord eller dråp	68	12
Misshandel inkl. grov	5 102	911
Våldtäkt inkl. grov (ingår även i sexualbrott)	382	68
Grov kvinnofridskränkning (ingår även i hotbrott)	131	23
Grov fridskränkning (ingår även i hotbrott)	97	17
Olaga förföljelse (ingår även i hotbrott)	31	6
Våld mot tjänsteman	291	52
Rån inkl. grovt (ingår även i stöldbrott)	1 012	181
Malmö kommun		
Våldsbrott	4 725	1 427
Försök till mord eller dråp	100	30
Misshandel inkl. grov	3 343	1 010
Våldtäkt inkl. grov (ingår även i sexualbrott)	207	63
Grov kvinnofridskränkning (ingår även i hotbrott)	37	11
Grov fridskränkning (ingår även i hotbrott)	19	6
Olaga förföljelse (ingår även i hotbrott)	29	9
Våld mot tjänsteman	224	68
Rån inkl. grovt (ingår även i stöldbrott)	766	231
Stockholms kommun		
Våldsbrott	14 538	1 542
Försök till mord eller dråp	137	15
Misshandel inkl. grov	10 520	1 116
Våldtäkt inkl. grov (ingår även i sexualbrott)	782	83
Grov kvinnofridskränkning (ingår även i hotbrott)	263	28
Grov fridskränkning (ingår även i hotbrott)	189	20
Olaga förföljelse (ingår även i hotbrott)	84	9
Våld mot tjänsteman	894	95
Rån inkl. grovt (ingår även i stöldbrott)	1 669	177